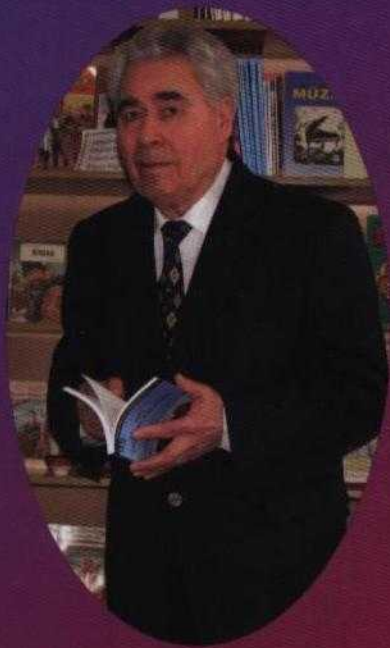

VLAD-DEMİR KARAGANÇU

ŞİİR
ANTOLOJİSİ

VLAD-DEMİR KARAGANÇU

**Şiir
ANTOLOJİSİ**

Editura "TEHNIKA-INFO"

Kişinöv 2017

CZU 821.512.165(478)-1

K 22

Korektor: Elena Kiosă

Tehnik redactoru: Maxim Vaculenco

Dizayn (kitabın kabı): Dan Karagañçu

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Karagañçu, Vlad-Demir

Șiir antolojisi/Vlad-Demir Karagañçu: Chișinău
"Tehnica-Info", 2017. (Tipogr."ELAN POLIGRAF"
SRL) -264p.

ISBN 978-9975-63-410-6

821.512.165(478)-1

K 22

ISBN 978-9975-63-410-6

© Vlad-Demir Karagañçu

*Halkın büüklüü diil baalı
onun sayısınan, nicä insanın
da – onun yaşlarinnan.*

Viktor Gügo

Altı yılın içindä yaradılı şiirlerim tiparlandılar dört kitapta romın anılmış şairlerin gagauz dilinä çevirili şiirlerinnän birerdä: "Sizi yazdım kalbimä", "Can sıcaklı", "Candan fikirlär" hem "Yaprak dökümü". Bu sebepä görä okuyucuya diil kolay duymaa, bilmää avtorun kendi ayırı stilini, lirikasını. Onuştan karar aldım çıkarmaa ti-pardan bir toplum – şiir antolojisini dört kitaptanseçmä hem eni yaradılı sade kendi şiirlerimnän. İlerdän tiparlanmış şiirlerin bir payını biraz düzdüm enidän.

Şiirlär paylaştırıldılar altı bölümä: „Ana tarafım, soydaşlarım“; „Sevgi-diveç duygu“; „Vakit geçer, vakit geler“; „Kayıp olan zamannarda“; „İnsanın eceli“; „Pamfletlär, Fabulalar“.

İlk bölümä koydum vatannan, halklan, ana dilinnän, Bucakta soydaşlarımın yaşamaasinnan baalı şiirleri.

İkinci bölümä girdi şiirlär sevgi temasinnan. Biter bölüm poemaylan „Kismetsiz sevgi”.

Üçüncü bölüm kaplêêr şiirleri, baalı Bucakta yıl zamannarın tabiat özeliinnän hem gözelliinnän.

Dördüncü bölümä çoktan geçmiş zamannarda olduklar yazıldı da başlêêr rimalı denemeylän¹ „Zamanın sesleri”.

Beşinci bölümä koydum şiirlerimi, انگلارında insanın eceli meydana çıkarılêêr, aralarında hasretli, acı oluşlar da.

Altıncı bölümü „Pamfletlär, fabulalar” gagauz dilindä başka şairlerdä bulamadım. Onuştan, sanêrım, ani bu temalar sade benim şiirlerimdä açıklandı. Bu bölümä seftä eni epigramalar eklendilär.

Avtor

¹Deneme – эссе

**ANA TARAFIM,
SOYDAŒLARIM**

VATAN

Bir vatan var insanda,
Nicä ana uşakta;
Sevmää läözim vatani,
Nicä kendi ananı.

Salt vatan baalêêr bizi
Bir halka hepsimizi;
Korumaa läözim onu –
Ana, duuma vatani.

Ana dili vatanda,
Kan gibi damarlarda;
Onsuz olmaz haliz halk,
Nicä kansız yaşamak.

Ana dili hem millet,
Masal, türkü hem adet
Birleştirsinnär bizi,
Gagauz Erimizi.

Yaşasın Vatanımız,
Gagauz milletimiz!
Diveç olsun halkımız,
Gözäl ana dilimiz!

GAGAUZ ERİ

Gözäl küülär, kasabalar,
Kıvrak evlär, eşil kırlar,
İnsannarın ii işleri,
Uşakların gülüşleri –
Te onnar donaklêêr seni,
Ana tarafım –
Gagauz Eri.

Çalgıcının havaları,
Oyuncunun oynunarı,
Resimcinin tabloları,
Yazıcının kitapları –
Te onnar donaklêêr seni,
Ana tarafım –
Gagauz Eri.

Gündöndünün çiçekleri,
Boodayların teneleri,
Papşoyların püskülleri,
Sabaa çiiyin sedefleri –
Te onnar donaklêêr seni,
Ana tarafım –
Gagauz Eri.

Maavi gök hem eşil toprak,
İhlamur hem üüsek kavak,
Başçaların meyvaları,
Baayın tatlı üzümneri –
Te onnar donaklêêr seni,
Ana tarafım –
Gagauz Eri.

Bülbüllerin türküleri,
Tarla kuşun şen sesleri,
Turnaların ötmekleri,
Sırcıkların sürülleri –
Te onnar donaklêêr seni,
Ana tarafım –
Gagauz Eri.

Ceviz aacı yol boyunda,
Yorgun yolcu gölgesindä,
Sabaalennär dan erleri,
Kliselerin çan sesleri –
Te onnar donaklêêr seni,
Ana tarafım –
Gagauz Eri...

CANIM BAALI BUCAKLAN

Türlü yollarda gezdim
Alatlan yaşamamda,
Şindi te duraklandım
Onnarın çatırında.

Sınaştım küçüklüümdän
Haylak, işsiz kalmamaa.
Ölä karar aldım bän:
Bu yaşımnda şiir yazmaa.

Sıra-sıra dizerim
Fikirimi laflarlan,
Demää sizä isteerim –
Canım baalı Bucaklan.

Orda geldim dünneyä,
Üürendim laf sölemää;
Orda gezdim şkolaya
Hem çalıştım çok bilmää.

Sevdim ana dilimi,
Bucakta soydaşları;
Sade onnara deyni
Yazêrim bu şiirleri.

ANA DİLİM-OGUZ DİLİ

Ana dilim-oguz dili,
Etiştin bizä eveldän,
Seninnän folklor dizili,
Ani kaldı dedelerdän.

Ana dilim-oguz dili,
Var mı nicä sensiz olmaa?
Millet yaptın bizi ani,
Diil mi büük ayıp unutmaa?

Oguz dilim-gözäl dilim –
Kuan balı gibi bana;
Türlü dillerdä lafettim,
Unutmadım seni ama!

Ana-bobamnan birerdä
Seni görärdim düşümdä;
Lafedärkän başka dildä,
Düşündüm ana dilimdä.

Çok yalvarêrım halkıma –
Evelki girgin soyuna:
„Kendi dilindän vazgecmä –
Tatlı nicä can insana!”

Dilini unudan kişi –
Kayıp insan soyunda;
Bir „mankurtun”² olêr eşi,
Boşuna duumuş halkında!

² „mankurt” – soyunu, dilini unudan
kişi (Çingiz Aytmatov, „Буранный полустанок”)

GAGAUZ DİLİ

Hanidenki zamannardan
Geldi bizä dilimiz,
Temelinnän türk soylardan –
Lafetmiş herbir oguz.

Lafedilmiş Balkannarda,
Üzlärlän yıl sıradan,
Osmannıkta, bulgarlarda
Hem gidärkän oradan.

Lafedildi Bucakta da,
İki üz yıldan zeedä,
Taa çok küüdä aullarda,
Baalarda, kır işindä.

Sayılmadı Rusiyada,
Romında, Sovetlerdä;
Lafedildi o zamanda
Horularda, düünnerdä.

Şindi olmêêr yasak ona,
Ofițial etişti;
Kullanılmêêr genä ama –
Rus dilinnän diişildi.

Of, gagauz ana dilim,
Mutsuzluk seni izleer.
Ko duusun sana da o gün,
Ani Bucaa şıladêr!

ANA DİLİ

Ana dilini emer
Uşacık anasından,
Ana dilini yudêr
Sütlän onun güüsündän.

Ana dilindä sever
Ana-boba uşaanı,
Uşacık ta suazlêêr
Anasının yanaanı.

Ana dilindä söleer
Uşacık ilk lafını,
Ana dilindä sesleer
Malinin masalını.

Büüyer, şkolaya gezer,
Bilgili insan olmaa,
Rus dilindä üürener,
Ona başlêêr sınaşmaa.

Üzerä büünkü gençlär
Saymêêrlar dilimizi,
Angısınnan dedelär
Millet yaptılar bizi?

Diil islää aramızda
Başka dil kullanılsın,
Büük ayıp halkımızda
Dilimiz unudulsun!

ESKİDÄN ANA DİLİMİZ

Bizim eskidän ana dilimiz
Kır çiçeklerinä benzärdi,
Ölä yazısız hem kurallarsız,
Salt küülerdä lafedilärdi.

Unutuldu üzlän gözäl sözlär,
Çoyu diiştirdi maanasını;
Başka dillerdän alınmış laflar
Diiştirdilär kök formasını.

Ko şindiki gagauz bilgiçlär
Türk soylarından dilimizi
Türklerdän kurallarlan düzsünnär,
Sevindirsinnär ölä bizi!

İslää olur, ki gençlär, zaabitlär
Kullansinnar ana dilini;
Ölä, nicä atalar, dedelär,
Sevsinnär duuma milletini!

ANA DİLSİZ HALK...

Ana dilsiz halk diil haliz halk artık,
Sade soysuz kişilər birerdä;
Bu gagauzların kaderi – yazık,
Şindiki kasavetli asirdä!

Girgin dedelär geçmiş zamannarda
Soyunu, dilini korumuşlar,
Kılıçlan, süngüylän, yaylän düüşlerdä
Kötü duşmannarı ensärmişlär.

Ayıp olur büünkü gagauzlara,
Ki kullanmêêrlar ana dilini;
Büük betva gelecek sora onnara,
Ki kaybetmişlär ölä soyunu.

Akıllı yap, Allahım, soydaşları,
Ki pek seslämesinnär aalemi,
Çünkü dilini unudan halkları
Kayıplanmak bekleer milletini!

ÇEŞMÄKÜÜ

İki yamaç hem bir bayır
Çeşmeküüyün tarafı,
Yamaç, bayır, çukur, çayır –
Ölä onun merası.

Kumnu, sarı, kara toprak
O tarafın kırları,
Dört-beş yılda biri kurak –
Boşaldêr ambarları.

Küüdaşlarım – ii çorbacı,
Her vakıt işä hazır;
İsläa kalpli, musaafirci,
Eşinä güdän hatır.

Derin yarlı yamaçlarda
Dizili gözäl evlär,
Büük havezlän şkolalarda
Üürenerlär uşaklar.

Kumnu erdä, yamaçlarda
Dikili soylu baalar –
Tatlı üzüm çotuklarda,
Başçalarda meyvalar.

Sıirtmaç toplêêr inekleri
Tolokada otlatmaa,
Çoban haydêêr koyunnarı
Kotaraya sût saamaa.

Açan sabaalen gün duuêr,
Çiftçilär artık kırda,
Ölä uygun işlär olêr
Gözäl duuma küüyümdä,

İİ GECELÄR

İi gecelär, duuma küüyüm,
Nerdä ilk gençliim geçti,
Nerdä izim kaldı benim,
Ama ii ayläm bitti!

İi gecelär, küüdaşlarım,
Kiminnän karşılaştım,
Şkolada kolegalarım,
Nerdä bän dä çalıştım!

İi gecelär, ayın oraa,
Duuma küüyün gökündä
Hem ana evimin ocaa
Yarlı yamaç altında!

İi gecelär, dut aaçları,
Aulun kenarında,
Eski baayın çotukları –
Fidannar dolayında!

İi gecelär, sık salkımnar,
Derin yarın boyunda,
Serennän derin pınarlar
Evlerin arasında!

li gecelär, yolcu kuşlar,
Başçalarda küüyümdä,
Sürüsünnän yaban kaazlar
İlkyazın göl üstündä!

CAN SICAKLIINNAN

Sizä can sıcaklıınnan
Adlêêrım bu şiirleri,
Yazılı ii kefirmnän
Soydaşlarıma deyni.

Adet kalmış eveldän –
Çok çalışkan olalım,
Kolboylarına gelän,
şannı iřlär kuralım.

Eşersin kurak Bucak
Küülülerin terinnän,
Bereket versin toprak,
Çiftçinin iřlerinnän.

Meyva yapsın başçalar
Türlü meyva aaçlarldan;
Çok üzüm versin baalar,
İi soylu çotuklardan.

Gözäl kilim dokulsun
Karının ellerinnän,
Halkımız metin olsun
Çalışmak izlerinnän.

SEVERİM SİZİ

Gök kaplı bulutlarlan,
Ufacık yaamur çiseer;
Masamda oturarkan
Şiir yazmaa canım çeker.

Sıra-sıra yatêrlar
Byaz yapraa önümdä,
Aklıma getirerlär
Sevdamı gençliimdä.

Ne gözäl vakıtlardı!
Genç karım, uşaklarım
Ozaman yanımdaydı
Hem uzundu ömürüm.

Geçti kısmetli yıllar,
Erdä yolum kısaldı,
Ama uydu vakıtlar
Bitirmää ne başlandı.

Alatlêêrim yaşamaa,
Korkmêêrim geçinmektän,
Bän isteerim taa sevmää
Sizi bütün ürektän:

Yakın hısımnarımı,
Karıyı, sevän beni,
Okuyucularımı,
İli kalpli dostlarımı.

Açık candan sözlerim
Dizildilər şiirimä,
Seni, Bucak tarafım,
Çoktan yazdım kalbimä.

O toprakta gömüldü
Atalar hem dedelär,
Çok göz yaşı döküldü
Eşersin kurak erlär.

Geler-gider kolboylar,
Ama sonsuz halkımız.
Yaşasın gagauzlar
Hem Gagauz Erimiz!

SEVDİM

Sevdim ana-bobamı
Hem ana tarafımı;
Sevdim ana dilimi,
Gagauz milletimi.

Sevdim kendi aylemi:
Gözäl kırnak karımı,
Paalı uşaklarımı
Hem unukalarımı.

Sevdim küüdaşlarımı:
Gençleri, yaşlıları,
Delikannı kızları,
Meydanda horuları.

Sevdim duuma küüyümü,
Çiçek açmış salkımı,
Aaçlarda kuşçaazları,
Hotulda kuannarı.

Sevdim küüdä düünneri,
Oturuşta kızları,
Paskayı Paskelledä,
Temiz suyu çeşmedä.

Çok sevdim yaşamayı,
Çalışmamdan faydayı;
Kısa kaldı ömürüm,
Diveç olsun milletim!

BUCAKTA DUUMA AYLÄM

İki duvar köşesinde
İkona asılı durêr,
Altında sergenciktä
Dayma kandilcik yanêr.

İkonadan Ay Nikolay,
Sanardım, bizi siireder,
Yaşamak olsun kolay
Aylemizdä, o isteer.

Ana, duuma evim küüdä
Butürlü aklımda durêr,
Hem taa nicä düzendä
Kakum kilimi kırêr.

Biz, küçüklär, dolayında
Mayıl olardık işinä,
İki lelek kilimdä
Bakardılar gözümä.

Kırnak anamız üülendä
İmäk yapardı plitada,
Bobamız da dışarda
Çalışardı aulda.

Ozaman ii çorbacıydı,
Saygılı adamdı küüdä;
Te varlıksız kaldıydı
Kırk sekizinci yılda.

Küüdä kolhoz kurulduydu
Çorbacıların varlınnan,
Bobam çırak olduydu
Kazanmaa "trudodennän"...

HRİSTİYAN DİNİ

Çannar çeker klisedä,
İnancıları çaarêr,
Her pazar günnerindä
Sabaa slujbası olêr.

Mumnar yanêr mumnukta
Ayozların önündä,
İlk sırada Hristosta
Hem Panaiyayada.

Popaz çalêr psalmları,
Bibliyayı okuyêr,
Prost eder günaaları,
Komka oruçta verer.

Çok çalıştı sovetlär
Yasak olsun inana;
Yıkıldılar kliselär,
Yoktu saygı hristiyana.

Döndü inan Allaha
İnsannara Bucakta,
Dua ederlär hep ona
Ekmek olsun sofrada.

Yalvarêrlar her kerä
İilik olsun ayledä,
Bolluk gelsin evlerä,
Hem usluluk devledä.

ODA MİHAİL ÇAKİRÄ

Nicä Ayoz cennettä,
ÇAKİR sayılêr bizdä,
Protoierey klisedä,
Şannı bir ad millettä.

Nicä yıldızlar göktä,
Şılattıydı Bucakta:
Yolumuzu ilerdä,
Kökümüzü geeridä.

Gözäl, açık süreti –
Bir ikona portredi;
O örnek oldu bizä,
Burada hepsimizä.

Sevelim halkımızı
Hem ana dilimizi,
Nicä Ay Boba sevdi,
Nicä dedelär saydı.

Yok kimsey aramızda
Gagauz halkımızda
Ay Bobaya benzesin,
Onun gibi şafk etsin.

Çok borçluyuz biz ona,
Ay Bobaya Çakirä;
Mezarda stavrozuna
Dua edelim her kerä.

DUA

(uşaklara deyni)

Ayoz, ayoz, ayozum,
Brakma sensiz kalayım,
Koru gecä uykumu,
Ömürümdä yolumu.

Üüret Allahı sevmää,
Hristosa onur gütmää;
Üüret günaasız büümää
Hem cömert insan olmaa.

Güneş, güneş, güneşçik,
Gündüz göktä yıldızçık,
Yısıt topraa ilkyazın,
Kırlar, baalar eşersin.

Bol-bol büüsün ekinnär,
Çiçeklensin başçalar,
Çalar kuşlar aaçlarda
Çıvıldasın daalarda.

Kırlangaç, kırlangaççık,
Getir bizä kısmetçik:
Ana-bobama saalık,
Bana da akıllılık.

Bülbül, bülbül, bülbülcük,
Çal bir gözäl türkücük,
Sevindir uşakları,
Korusunnar kuşları.

KARILAR

Aylelerdä karıları
Türlü aar işlär bekleer,
Saalam büütmää uşakları
Taa çok onnar becerer.

Büük acıylan duudurêrlar,
Sora bir yıl güüsünnän
Uşacıını doyrêrlar,
Duuma ana zevkinnän.

İştä bilä adamnarlan,
Onnar geeri kalmêêrlar,
Avşamnen karı borçunnan
Ev işini yapêrlar.

Bir gündä yılın içindä
Karıların yortusu,
Her mart ayın sekizindä
Geler onun sırası.

Ödüllän hem çiçeklârlän
Adam kutlêêr eşini,
Sora sofrada hoş keflän
Bekleer ii izmetini!

Ah, karılar, ii analar,
Ko sizä seläm vermää
İlkin, sınaşsın adamnar
Hem elinizi öpmää!

YAŞASIN ANALAR!

Haliz karı, evlendiynän,
İsteer ana olmaa tezdä,
Sevişindän kocasınnan
Büütmää uşak aylesindä.

Dokuz ay onu taşıyêr
Alifli kalbin altında,
Sora acıylan duudurêr –
Kismetli olsun dünnedä!

Gözäl görüner analar,
Açan uşacık kucaanda –
Ölä, nicä madonalar
Muzeylerdä tablolarıda.

Taa gözäl görüner ana,
Uşacıını emzirärkän;
Aldıynan onu kucaana,
Yanaklarını öpärkän.

Ko çok yaşasın analar,
Ki insannı zeedeleerlär!
Cendemä düşsün zulumnar,
Ani anayı zeetlerlär!

GAGAUZKALAR

Çok gözäl, yalpak karı var
Gagauz küülerindä,
Çalışkan hem kırnak onnar –
Ocaa koruyan evdä.

Herbir işi becererlär,
Pak tutêrlar evini,
Gercik kilimnär kırêrlar,
Kullanarkan düzeni.

Käämil onnar sevişärkän,
Alifli duyguları.
Tatlı aazı öpüşärkän,
Bal gibi dudakları.

Adlêırım şiiri onnara:
Gençlerä, yaşlılara,
Analara, yalnızlara –
Hepsinä karılara.

GAGAUZ KÜÜLERİ

İhtärları evindä
Tutmêêr uyku gecedä;
Süüner şılaklar küüdä,
Köpek salêr sincirdä.

Gençlär döner sokakta
Kızlardan oturuşta;
Klarnet çalêr uzakta,
Olmalı, bir topluşta.

Bir akan yıldız göktä
Şıladêr karannıkta.
Gecä kuşu bir aaçta
Çirkin baarêr yakında.

İhtär sayêr yaşını,
Beenmeer kuşun sesini,
Sanêr onu bir nışan –
Ölümü yaklaştıran.

Yalnız yaşlılar küüdä
Taa çok olêr evlerdä,
Gençlär daalêr dünnedä,
İş aarêêr aşırıda.

Nerdä o ii vakıtlar:
Evlerindä insannar,
Çalışkan gagauzlar,
Bucakta zengin küülär?

KISMETLİ AYLEDÄ

Sevda kademni ozaman,
Açan o karşılıklı,
Hem bir fikirdä iki can
Biri-birinä paalı.

Açan birin sevinişi –
Seviniş eşinä dä,
Ozaman mutlu ikisi
O kismetli ayledä.

Mutlu, sevdayan evlerdä
Uslu büüyer uşaklar,
Kasabada ya küülerdä
Terbiyeli olêr onnar.

Şkolada ii üürenerlär,
Sora fakultetleri
Başarılı bitirerlär,
Becererlär işleri

Onnarlan metin halkımız –
Çalışkan insannarlan;
Zenginnener kulturamız –
Şannı yaratmalarlan.

Ko çok mutlu aylä olsun
Bucaanın tarafında;
Çok akıllı uşak büsün
Gururlu halkımızda.

BÄN HEM SÄN

Bän severim, sän seversin,
ki ölä tatlı yaşamak;
Bän küserim, sän küsersin,
açan olêr azarlamak.

Bän güderim, sän güdersin
hatır ana-bobalara;
Bän dileerim, sän dileersin
kısmetli sevgi gençlerä.

Bän kayılım, sän kayılsın
yardım etmää fukaraya;
Bän kefsizim, sän kefsizsin,
açan yok saygı anaya.

Bän istärim, sän istärsin
salt iilik yapmaa dünnädä;
Bän kızêrim, sän kızêrsın,
açan uşak düüler evdä.

Bän hazırım, sän hazırsın
arka olmaa zayıflara;
Bän verärim, sän verärsin
aazdan bukayı onnara.

İkram etmää var neetimiz
ekmeklän aaç insannarı;
Azetmeeriz biz ikimiz
sıkı, tamah kişileri...

YAZ GECESİ BUCAKTA

Gün indi bayırın ardına,
Gök dürüştürer kaşlarını;
Saklanêr tepenin altına
İki eş gelincik sıçanı.

Yavrulara pıtpıdak döner,
Kanatlan örter yuvasını;
Çayırdan serin soluk gelir,
Gündöndü iiltmiş kafasını.

Çoban yıldızı gözelleşer
Bulutsuz gecä karannında,
Akan yıldızlar gibi şılêêr
Ateş böcekleri havada.

Şılaklar yanêr direklerdä,
Pipirudalar şılaa gelir;
Küülerdä kultura evindä
Olannar kızlarlan toplanêr.

Gecä karannında aulda,
Yarasalar havada uçêr;
Lampalar sünerlär evlerdä,
Yorgun çiftçi uyumaa yatêr.

Yıldızlar şafk eder evrendä,
Gecä kuşu avlamaa çıkêr;
Bir sputnik şılêêr, geçer göktä,
Küüdä çiçeklär gözäl kokêr...

BULUTSUZ GECELÄR

Bulutsuz gecelerin
Gözelli beni büüleer,
Şafkları yıldızların
Duygumu derinneder.

Yıldız kıvılcınnarı
Akêr Bucaan üstünä,
Şıladarkan kırları,
Düşer gölün içinä.

Dolu ay şılêêr göktä
Avşamdan sabaa kadar,
Sallanıp, üzer göldä
Dalgalarlan barabar.

Kuular gölün sazlıında
Kuşku uykuya dalêr,
Gençlär suyun boyunda
Bütün gecä oynaşêr.

GECÄ USLULUU

Gecä bastı dolaylarda,
Uykulu ay gökä piner,
Usluluk olêr küülerdä,
İnsan içeri çekiler.

Kuşlar uyuyêr aaçlarda,
Akan yıldız düşer-süüner,
Sızıntı sarsêr çakılda,
Saman Yolu renksiz şılêêr.

Yıldızlı gök üzer göldä,
Lüzgersiz yaz havasında,
Ancak dalgalı deredä
Kayık geçer ortasında.

Küülerdä süüner şılaklar,
Salt ay eri aydinnadêr,
Gözäl kokêr ihlamurlar,
Sade çırçıl keskin çalêr...

GÖLDÄ

Göl boyunda erginnär
Toplanêrlar gecedä,
Açan ay hem yıldızlar
Üzerlär duruk göldä.

İki yavklu skemnedä
Oturêrlar sarmaşık,
Bir ihtär önnerindä
Oltaylan tutêr balık.

Gecä gölä olannar
Kızlarınnan gelerlär,
Kayıkta balıkçılar
Nevotları gererlär.

Kamışlıkta ördeklär
Uyuklêêrlar kuşkusuz,
Plasalara balıklar
Tutulêrlar şüpesiz.

Gecä geçer, gün gelir,
Güneş duuêr Bucakta;
Aaçta kuşlar çivildêêr
Sabaalendän sıcakta.

AÇAN...

Açan bülbüllär çalêr
Aaçta kirez ayında,
Genci sevişmää çeker
Yavklusunnan saklıda.

Açan gün geeri bakêr
Avşamnen kauşmakta,
Sansın sölemää isteer –
Genä duucek Bucakta.

Açan bizä gülümseer
Eni şafklı ay göktä,
Canımız seviş isteer
Eşimizlän döşektä.

Açan bir yıldız akêr
Göktä gecä vakıdı,
İnsanı hasret kaplêêr,
Sanêr kimsä geçindi...

SABAA

Dan eri gözäl aarêr,
Tez güneş görünecek.
Küüdä horozlar öter,
Eni gün başlanacek.

Göktä süüner yıldızlar,
Dolu ay gümüşlener.
Aaçta çivildêêr kuşlar,
Çiftçi kıra atlatlêêr.

Göldä üzer gümüş ay,
Balıkçı evä döner.
Gecä kuşu-kukumäu
Yuvasında saklanêr.

Bu sabaa uygunnuunda
Çiçeklär gözäl kokêr.
Hepsi uyandı küüdä,
Salt evladlar uyuyêr...

ÇİN-SABAALEN

Al boyandı gün duusu,
Venus³ göktä taa şilêêr.

İnsanın geçti uykusu,
Artık işä hazırlanêr.

Küüdä öter horozlar,
İnek mizleer sayvanda,
Çıvıldêêr aaçta kuşçazlar,
Lampalar süüner evlerdä

Sırtmaç geçer sokakta,
İnek toplêêr sürüyä,
Otlatmaa gider çayırdä,
Ördeklär iner dereyä.

Çobannar tırlalarda
Saamalları saayêrlar,
Çorbacılar çüvennerdä
Mayaylan südü çalêrlar.

Kıra uçêr kuannar
Çiçektän nektar almaa,
Döşektän kalkêr uşaklar
Tertipli şkolaya gitmää.

³Venus - Венера

MEŞÄ

Yalnız meşä bayırda
Siireder dolayları,
Bekçi gibi orada
Sansın bekleer kırları.

Duandan kuşu saklêêr
Yapraklı dallarında,
Yolcuya gölgä yapêr
Sıcak yaz zamanında.

Olsa dili – lafetsin,
Sölär, ne olmuş bizdä,
Yok nicä o bilmesin
Olayları geeridä.

Olsa gözleri – görsün,
Nicä işlär Bucaamda,
Vardı nicä göstereyin
Şafklı yolu ilerdä.

Ama gururlu meşä,
Ölä dilsiz hem gözsüz,
Fayda getirer bizä –
Yapêr havayı temiz.

ANMAKLAR

Anmaklarım geeri çaarêr,
Gençliimin gözelliinä,
Yaşlarım sa yaklaştırêr
Ömürün bitkisinä.

Sıraylan geçer günnerim –
Anmaklarlan, ne oldu,
Ama istämeer fikirim,
İzsiz geçsin, ne kaldı.

Kısa insanın ömürü,
Zamannara bakarak;
Akıllan yaşayan onu,
Brakêr erdă ii anmak.

Çok iş yapmaa çalışêrım
Bu kalan vakıdımda,
Sıra-sıra şiir yazêrım
Soydaşlara Bucaamda.

DARSIKLİK

Dayma canım darsiyêr,
Nesä yatmêêr kalbimä,
Bekim, artık ne geçer
Yada çıkêr önümä?

Uzun yol ömürümdä
Hep alatlan bän geçtim,
Kısa kaldı ilerdä –
Artık sona yaklaştım.

Var taa çok ne sölemää
Okuyucularıma,
Sıra-sıra şiir düzmää
Hojma gelir aklıma.

Kiyatlarımnan anılmaa
Bän istärim Bucakta;
Liramnan anıt kurmaa,
Diil taştan mezarlıkta.

Anıt

Hava süzer bulutları,
Lüzgär yaamuru daadêr,
Yola döşer yaprakları,
Beni ihlam dolaşêr.

Yapraa dizerim sözleri,
Ani canımdan duuêr;
Düzerim genä şiirleri
Onnara, kim okuyêr.

Adlêêrım taa bir kiyadı
Soydaşlara Bucakta;
Ölä kurêrım anıtı
Ana duuma tarafta.

SEVGİ – DİVEÇ DUYGU

GELER Mİ AKLINA?

Geler mi senin aklına
İlk buluşmamız başçedä,
Açan emin verdin bana
Sevmää bütün ömüründä?

O gün aaçlarda bülbüllär
Çalardılar türküsünü,
Dolayda açmış çiçekllär
Daadardılar kokusunu.

Alçak dalların altında
Saklı durardık aalemdän,
Büüleyici gözlerindä
Yaşlar şıladı sevgidän.

Sıra-sıra ihlamurdan
Saçına çiçek akardı,
Temiz aromat tenindän
Şefkimi uyandırardı.

İstärdim pek sevmää seni,
Öpmää gercik gözlerini,
Suazlamaa güüslerini,
Çözüp ipek sütyenini.

„Dayan-dayan,– deyardın sän, –
Beklä o kademni anı,
Açan hazır olurum bän
Datmaa cennet almasını”.

ÖZLEDİM

Özledim gözlerini –
Maavi gökü içindä,
Uzun kirpiklerini
Göz kapaanda üzündä.

Özledim saçlarını –
Uzun pelii arkanda,
Tatlı dudaklarını,
Sedefleri aazında.

Özledim ellerini,
Sarmaşarkan boynumda,
Tombarlak güüslerini
İncä fistan altında.

Özledim süretini –
Güneş şafkı aynada
Hem gözäl kaşlarını –
Ayın oraa annında.

Özledim sözlerini –
Kuan balı dilindän,
Bülbüllerin sesini
İlin sevda türkündän.

Özledim gençliimizi,
Sevişärkän birerdä;
Sarmaşık ikimizi
Hep görerim düşümdä...

DİRİ ŞUFA GİBİYDİN

Sän diri şufa gibiydin
Gençecik temiz kızlıında,
Daa keçisinä benzärdin
Körpä otun eşilliindä.

Güneş gibi şafk edärdin
Olannara dolayında,
Sade beni sän seçmäzdin
Çocukların arasında.

Üreemä hep aar çökärdi,
Açan uyardı görüşmää,
Canım sa ölä çekärdi
Çiili gözlerini öpmää!

Karşılaştıydık razgelä
Kasabanın başşesindä,
Gezdiydik orda biz bilä,
Umut duuduydu kalbimdä.

Sevgi baaladıydı bizi
Ansızdan kismetli andan,
Büüledi ydi ikimizi
Derin duygu o zamandan.

Kurduyduk kademni aylä
Senin kısa ömüründä,
Büüttüydük iki ool bilä,
Sora yalnız kaldım tezdä.

SÜÜNMAZ SEVGI

İhtârlêêr artık benim,
Ama genç kaldı canım;
Süünmedi sana sevgim,
Hep seninnän fikirim.

Çok yıl geeri ikimiz
Buluştuyduk ansızdan,
Alıflendi duygumuz,
İkimizdä o andan.

Şafklı yıldızı göktän
Getirmää bän hazırdım,
Sedefleri denizdän
Sana tutmaa istärdim.

Teninin kokusundan
Sarfoş gibi olardım,
Gözlerin bakışından
Ateş gibi yanardım.

Sevişärdik ölä biz,
Ki yorgunnuu duymazdık,
Patta, bilä ikimiz,
Uyumaa istemäzdik.

İhtârlêêr artik tenim,
Ama genç kaldı canım;
Süünmedi sana sevgim,
Hep seninnän fikirim...

BİR YILDIZ

Gecä evimdä yalnız
Bän seni hep bekleerim,
Aucumnan bir yıldız
Göktän almaa isteerim.

O yıldızı annına
Yapıştırmaa var neetim,
Yapmaa seni bir zına⁴ –
Bir melek gibi metin.

Şafk edäsin evimdä,
Duygumu yııdasın,
Nicä dolu ay göktä –
Eri aydınadasın.

⁴ zına – фея.

OLSA NASIL...

Olsa nasıl göklerden
Yıldızları indirmää,
Bän istärim elimnän
Sana yıldız getirmää.

Olsa nasıl denizdän
Dalgaları adamaa,
Bän hazırım gün-gündän
Sana dalga toplamaa.

Olsa nasıl güneşin
Şafkını kucaklamaa,
Kayılım, paalı canım,
O şafklan seni sarmaa.

Olsa nasıl kümbetin-
Gökün üstünä pinmäa,
İstärim, gözäl yärim,
Seni orada sevmää...

NEÇİN, YÄRİM, GELMEDİN?

Neçin, yärim, gelmedin
Skemnemizä başçada,
Nerdä seni bekledim
Nicä geçmiş zamanda?

Ozaman sän gelärdin,
Yapışardın güüsümä,
Belimä sarmaşardın,
Oturardın dizimä.

Gözlerini öpärdim,
Suazlardım güüsünü,
Sevmää seni istärdim,
Yısıdardın kalbimi.

Duymaz geçärdi gecä,
Şafklı aya bakardık,
Nicä iki keflicä,
Evä alatlamazdık.

Aydınnanardı erdä,
Ama denämäzdik biz,
Oturarkan skemnedä
Hep sarmaşık ikimiz.

Flambur çiçää açardı,
Gözäl kokardı onnar,
Aaçta gercik çalardı
Havasını bülbüllär.

Te geçti artık gençliim,
Aardı benim saçlarım,
Ama süünmedi sevgim,
Aklımda anmaklarım.

SEÇTİYDİM ÇOKTAN

Seçtiydim onu çoktan,
 Ayoz gibi gözäldi.
 Hepsi bol-bol Allahtan
 Görüşünü düzärdi.

Gök gibi gözlerini
 Siiredärdim üzündä,
 Tombarlak güüslerini
 Suazlardım düşümdä .

O yıllar bän yalnızdım,
 Onun vardı kocası.
 Salt aklımda sevärdim,
 Gecä-gündüz sırası.

Uydu ölä yaşamak,
 Ki yanık ürekliydi,
 Çünkü eşinnän suukluk –
 Bana umut verdiydi.

Buluşardık ikimiz
 Ona uygun günnerdä,
 Şefklän sevişärdik biz
 Bendä özel evimdä.

Œindi te yaŒta olduk,
Ama kaldı sevimni.
Büün dâ genâ buluŒtuk,
Sevdim tatlı tenini.

BİR KIZ ÇIKTIYDI ÖNÜMÄ

Bir kız çıktıydı önümä
 Bakırlarlan dolu suylan,
 Yattıydı hemen kalbimä
 Kıvrak boylan, güzelliinän.

„Zamannêêrsınız, mari kız!“ –
 Selämneştım bän onunnan.
 Cuvap verdiydi o sessiz
 Titreyän kirpiklerinnän.

Ölä sıcaktı o zaman,
 Sansın kaynardı ortalık,
 Su içtiydım bakırından,
 Ondan aldıynan kayıllık.

O gündän beeri bän hem kız
 Tamah olduk taazä suya,
 Ki bän beklärdim alatsız
 Onu gelärkän çeşmeye.

Baaladıydı sevda bizi –
 Derin duygu o zamandan;
 Yavklu yaptı ikimizi,
 Saklı aalemin gözündän.

AÇAN TURNALAR ÖTER

Açan turnalar öter
Yuvada üüsek aaçta,
Hemen aklıma gelir
Käämil kadın Bucakta.

Açan çiçek ayında
Tabiat uyandı kıştan,
Karşı geldim orada
Şik kadınnan ansızdan.

Gittiydim konuk olmaa
Cana yakın dostumda,
Oltaylan balık tutmaa
Yalpug gölün boyunda.

Maavi göktä ozaman
Turnalar uçardılar,
Dönärdilär uzaktan
Hem gözäl çalardılar.

Bän sevdim o kadını,
O da beni beendi;di;
Hasretli braktım onu –
Dönmää vakıt geldi;di.

Açan turnalar öter
Yuvada üüsek aaçta,
Dayma aklıma gelir
Käämil kadın Bucakta.

ADSIZ HANIMA

Pek siirek seni görerim,
Bilmeerim, mutluyusun mu;
Açıklamaa bän isteerim
Sana derin duygumu.

Taa olmadık biz ikimiz,
Üz-üzä hem göz-gözä;
Aliflenmedi şefkimiz,
Gelmedi taa zevk bizä.

Severim seni saklı bän,
Öperim salt elini,
Canım sa çeker ozaman
Sevmää bütün tenini.

Sän haliz melek gibiysin,
Koronasız başında;
Onuştan ölä tatlıysin,
Nicä halva aazında.

Umutlanêrim, olacan
Salt benimnän sän tezdä,
Sana canımı verecäm
Seviş için gecedä...

DUYGU

Açan göktä ay duuêr
Da çıkêrsın önümä,
Derin duygum uyanêr,
Tatlı yatêr kalbimä.

Açan yıldız şafk eder
Duruk gölün içindä,
Canım sevdayı bekleer
Sendän, yärim, önümdä.

Açan büücü gecedä
Usulca lüzgär eser,
Serinnenmiş canımda
Genä şefkim uyanêr...

DERİN DUYGU

Göktän sansın indin erä,
Ayoz gibi gözelliinnän,
Büülärdin beni her kerä
Açık mavi gözlerinnän.

Gercik hem büyük güüslerin,
Kıvrak boyun, incä belin,
Kestenä tendä saçların,
Yattılar kalbimä benim.

Seni sevärdim saklı bän,
Korudum kötü aazlardan;
Kimsey bilmäzdi, ani sän
Benmärdin kocanı çoktan.

Sonda ayırıldın ondan,
Ama gittin aşırıya.
Kabletmeerim haber sendän,
Gelmeer kiyadın poştaya.

Ne erlerdä kayıplandın,
Gözäl yärim masallardan,
Ne tarafta duraklandın,
Uzakta ayırı burdan?

Geler mi senin aklına
Tatlı sevgimiz Bucakta,
Açan, alarkan kucaama,
Sevârdim seni yatakta?

Verilârdin büük havezlân,
Derin duygulu olarak,
Fisirdârdin tatlı seslân,
Ki sonsuz olsun sevişmâk.

Çiçekleri ihlamurdan
Yastık altına koyardın,
Bir yıldızı „Büükayı” dan
Getireyim sän istârdin.

Göktän dolu ay bakardı
Büük pençeredän odaya,
Tenimizi suazlardı
İi mayıllınnan sevdaya.

Aydınnanardı dışarda –
Biz sä mutluyduk uykusuz.
Olacan mı genä burda,
Tutuşsun endän duygumuz?

HASTALANDIM ÖZLEMECTÄN

Hastalandım özlemectän,
Neçin bana gelmeersin?
Olmalı vazgeçtin bendän,
Ki bir haber vermeersin?

Te büün hava da bozuldu,
Yaş döker gök yaamurlan;
Makar ki saçlarım aardı,
Yaşêêrım taa umutlan.

Mutluyduk, sansın, ikimiz
O geçän zamannarda,
Büük zevklän sevişärdik biz
O kismetli yıllarda.

Şindi sade düşlerimdä
Suazlêêrım bän seni,
Hem anmaklarlan aklımda
Sän dä seversin beni...

GEÇ SEVDA

Neçin iki yakın can
Buluşêrlar ozaman,
Açan ömür kısılêr,
Saçlarına kaar konêr?

Neçin sevda tutuşêr,
Açan kan suumaa başlêêr,
Duman düşer gözlerä
Hem kraa yatêr kaşlara?

Bekim insan kaderi –
Nicä geçsin günneri,
Ölä yazılmış göktä –
Buluşsunnar bu gündä.

Sevda ayırmêêr yaşı,
Hepsinä gelir karşı;
Kim sever hem seviler,
Dünnedä taa çok yaşêêr.

SEVGİ DUYGUSU

Sevgi – bir derin duygu,
Allahtan bizä kalmış,
Kim artık datmış onu,
Boşuna yaşamamış.

Sevgi – bir tatlı duygu,
Sevmää gelir havezin,
Açan kısmetin uydu –
Sevimni düştü eşin.

Sevgidän duuêr uşak,
Aylelär mutlu olêr.
Sevgisiz yok yaşamak,
Kismetsiz ömür geçer.

Sevgi hem egoistlik
Birerdä yakışmêêrlar,
İlerdä umutsuzluk –
Acı yıllar bekleerlär.

OLÊR ÖLÄ...

Olêr ölä, ani seversin
Gözäl kariyı bütün candan,
Ama sölemää kıyışmêêrsın,
Duymadaan karşılıklı ondan.

Bir şair olarak, istärsin,
Ona gözäl şiirleri düzmää.
Ki okusun, umutlanarsın,
Da başlasın şairi sevmää.

Kompozitor olmaa istärsin
Da adlamaa ona bir türkü,
Önüdü türküyü çalasın,
Uyansın deyni onda duygu...

Bir resimci olmaa istärsin
Da resimnemää portredini.
Ölä onu sevindiräsin
Da olur kari sevsin seni.

İLK SEVGİM

On edi yaşındaydım,
Açan sevdim razgelä,
Ateş gibi yanardım,
Koor girdiydi kalbimä.

Sevgilim dul karıydı,
Eşi ölmüştü cenktä;
Çiçek gibi gözäldi,
Musaafirdi o bizdä.

Kluba bilä gidärdik
Her pazar avşamnarı,
Salt ikimiz oynardık
Sıravardır tañları.

Vals ya tango oynarkan,
Duyardım güüslerini,
Belinä sarmaşarkan,
Öpärdim gözlerini.

O sade gülümsärdi,
Ko çocukak oynaşsın.
„Küçüksün taa, – deyärdi, –
Ko yärin akran olsun!”

Var mı nicä buyurmaa
Fikirinä sevmektä,
Salt akıllan yaşamaa,
Seçmemää kuşaa göktä.

Geldi benim yataama,
Çünkü yalnızdık evdä;
Ateş girdi canıma
O sevişmektän seftä.

Ertesi günü gitti,
İş bulmuştu rayonda,
Sandım ömürüm bitti
Maavi gökün altında.

Diil siirek bu dünnedä
Çocuk karıyı sevsin,
Adam diil genç yaşında
Temiz kızları beensin...

Bekim o yasak meyva
Çok taa tatlı duyulêr –
Nicä Adamı Eva,
Bizi günaaya sokêr...

AYIN ORAA GÜLÜMSEER

Ayın oraa gülümseer
Açık, yıldızlı göktä,
Aaçta kuşlar uyuyêr,
Ev saabilär – döşektä.

Sokakta flambur açêr,
Gözäl kokêr dolayda.
Gençlär görüşmää çıkêr
Açmış aacın altında.

Sevişmää onnar isteer,
Şindi yaz gecesindä;
Ölä her kerä olêr
O mutlu gençliimizdä.

Gercik bu aydın dünnä,
Onda tatlı yaşamaa;
Göktän gelmiş insana
Biri-birini sevmää.

GENÇLİK

Ay damnadêr gümüşünü,
Titrärkän pençeredä,
Seçer gecä usluluunu
Eni evin içindä.

O evdä iki genç yaşêêr,
Ani evli diil çoktan.
İkisi tatlı uyuyêr –
Yorulmuşlar seviştän .

Alatlêêr gençlär yaşamaa,
Çünkü tez vakit geçer.
Gençlik verilmiş sevişmää,
Açan can aliflener.

Diil islää yaşta insannar
Gençlerä maana bulsun;
Ko Allaha yalvarsınnar –
Onnar kismetli olsun...

KIZ HEM ÇİÇEK

Çiçeklär gözäl açêr,
Taa gözäl açêr bir kız,
Açan etişmiş olêr –
Kıvrak boylu hem temiz.

Gül çiçää gercik açêr
Zevk uyandırêr bizdä,
Koparılmış tez solêr,
Sora silkiner tezdä.

Kız sa taa gözäl olêr,
Bulduynan sevgisini,
Hem açan sevmää başlêêr
Sevimni yärisini.

Evlener – karı olêr,
Ama solmêêr gözellii,
Üklü dä gözäl kalêr,
Açan bekleer analıı.

Uşacıınnan kucaanda
Panaiyaya benzeer,
Ani ay ikonada
Hristi⁵ güüsünä sıkêr.

⁵Hrist-Hristos.

KISMETSİZ SEVGİ

(Poema)

Yani yalnız yaşarmış,
Eşini kaybettiynän;
Bir gün yolu çapraşmış
Gençliindän yärisinnän.
Çoktan süünmüş duygusu
Şindi endän tutuşmuş,
Olsun onun yavklusu,
Hemen neetinä koymuş...

*

İki genç tanışmışlar
O käämil Peterburgta,
Neredä üürenmişlär
Bir universitettä.
Kira studentmiş orda,
Üürenmiş türk dilini,
Yani dä doktorantta
Yazmış doktor tezini.
Dayma buluşarmışlar
Teatruda ya kinoda,
Tatlı sevişärmişlär
Dinnenmäk günnerindä.
İkisi dä gözälmiş –
İki alifli canı;
Kira etişmiş kızmış,

Yani dä delikannı.
Çocuun varmış yavklusu,
Ani kalmış evindä,
Onun seftä sevdası –
Yaşamışlar birerdä.
Ama Yani saklamış
Bu işi yärisindän,
Kira ona pek küsmüş,
Vazgeçmiş Yanisindän.

*

Yani evinä dönmüş,
O gözäl yavklusuna,
Tezdä ona evlenmiş,
Hatır gütmüş eşinä.
Mutlu aylä kurmuşlar,
İki çocuk büütmüşlär;
Barabar çalışmışlar
Çok bilgili olsunnar.
Evlerindä isläalik,
Aylesindä büük sevda,
Ama bir aar hastalık
Almış eşini gökâ.
Yani yaslı dul kalmış
Taa etär kuvedindä,
Evlenmää istämemiş,
Yalnız yaşêêr evindä.

*

Kira sa çok çalışmış
Tez Yaniyi unutmaa,
Sora tezdä evlenmiş
Bir delikanni ocaa.
O kıvrak boylu olan,
Ancak dönmüş askerdän;
şen yaşamışlar baştan,
Seviřmäklän derindän.
Kira – dilleri bilän,
Turistlii kullanarmış;
Kocası – usta adam,
Bir zavoda yanaşmış.
Tez bir ocucak duumuş,
Gözäl evlad hem saalam.
Ana evladı sevmiş,
Anayı sevmiş adam.
ocuk büümüş akıllı,
Ürenärmiř o islää,
Bobası sa tabeetli,
Başlamış dirlii bozmaa.
Geç dönärmiř evinä,
Skandalcı adam olmuş,
Yan bakarmış eřinä,
Kira sa ona bıkmış.
Tabeetliylän yaşamaa

Uymamış esabına,
Kocasından ayırılmaa,
Karar gelmiş aklına.
Oolunna yalnız kalmış,
Büütmüş onu çalışkan,
Uygun yola doorutmuş.
Çocuk talantlı olan,
İi resimci etişmiş.

*

Kira sora görüşmüş
Artık yaşta adamnan,
Angısını bilärmış
Turistlik zanaatından.
Adam alçak boyluymuş,
Topaç gibi burnusu,
Saçları artık aarmış,
Ama dikmiş duruşu.
Kira geçmiş zamanda
Adama hiç bakmarmış,
Neçin şindi bu gündä
Görüşmää kayıl olmuş?
Karı, ani gençliindä
Gözelleri beenärmış,
Şindi, orta yaşında,
Diil gözeli ayırmış.
Adamın ilk karısı

Ölmüş yarım yıl geeri,
Şindi bir arkadaşı
Buluşturmuş onnarı.
O çok yaşta karıcı
Pensionermiş çoktan,
Sora olmuş yazıcı –
Bir yazıcı sıradan.
Adamın üürenimi:
Birkaç klas rominnarda;
Orta, üüsek şkolayı,
Gezmedään sovetlerdä.
Kira endän evlenmiş
Artık yaşta adama,
Angısinnan yaşamış
Birkaç ii yıl yan-yana.
Taa gençliindä o adam
Pek sevärmiş kendini,
Gidip ilk karısından,
Bularmış başkasını.
Kira olmuş dördüncü
O adamın karısı
Hem dä ona yardımcı –
Olsun dooru yazısı.
Kira sansın büülenmiş,
Çok beenärmış eşini;
Allaaya dua etmiş,

Korusun kısmetini.
Beenmişlär bilä gezmää
Türlü uzak yollarda,
Dayma türklerä gitmää,
Dinnenmää kurortlarda.
Karı sevişmää isteer,
Kocası sa yorulmuş.
Kira onu afeder –
Kendisi hastalanmış.
Bir ay durmuş Türkiyedä,
Käämil Ege Denizdä,
İlaçlanmış orada
Kocasının dostunda.
Dönmüş evinä saalam,
Sevindirmiş oolunu,
Şüpele olmuş adam,
Dürük karşılamış onu.
Dirlikleri bozulmuş.
O kıskanç yaşta adam
Eşini suda çekmiş
Da ayırılmış ondan.
Kira gitmiş Türkiyeyä,
Herbir işä tutunmuş,
Taa çok para kazanmaa
Kırnaklınnan çalışmış.
İki aar yıl orada

İhtär hastayı bakmış,
 Onun zengin evindä
 Saabi ölüncä durmuş.
 Açan dönmüş evinä,
 Adamınnan buluşmuş;
 Olsunnar genä bilä
 İkisi karar almış.
 Biraz vakıttan sora
 Evdaşı hastalanmış,
 Ona da baalı Kira
 Hasta bakıcı olmuş.
 Hasta adam geçinmiş,
 Geçmiş öbür dunneyä,
 Salt yazıları kalmış
 Okumaa birkimseyä.
 Beenmiş mi Kira onu?
 Şindi kendi dä bilmeer.
 Bekim saymış yaşını
 Da sanmış, ani beener?
 Bitki günnär o adam
 Evdaşından söz almış,
 Çıkarsın kiyadını.
 Kira sözünü tutmuş:
 Gecä-gündüz çalışmış
 Uygun olsun kiyadı
 Hem tezdä tiparlamış –

Unutulmasın adı.

*

Buluştuyınan Yaniylän,
İlk sevdası uyanmış,
Derin, sıcak duyguylan
Onu enidän sevmiş.
Geçtiynän biraz vakıt,
Onnar, iki yakın can,
Duymuşlar eni kuvet,
Damarlarda sıcak kan.
Sevgi ii işlär yapêr:
Yaklaşırêr cannarı,
Hepsinä umut verer
Hem uzadêr yılları.
Kira geçmiş yaşamaa
Sevgiliylän birerdä,
Yaniyi her gün sevmää
Onun özel evindä.
Ne olmuş geçän yıllar,
Nicä onnar yaşamış,
Kiminnän beenişmişlär? –
Laf onnarda olmamış.
Annaşarmışlar islää,
Sansın hep biläymişlär.
Biri-birini saymaa
Her gün çalışarmışlar.

*

Ama raametli adam
Brakmêêr raada Kirayı,
Yazıları kiyadından
Şaştırmış o kariyı.
Küçük fotosu orda,
Avtorunnan birerdä,
Yapêr görsün düşündä
Şu adamı yanında.
Sıradan kiyadını
Dayma tutêr elindä,
Ramkada portredini
Saklêêr kendi evindä.
Yok nicä bu dünnedä
Sevişmää bir kişiyän,
Çıkarmadaan aklından
İlişkini raametliylän.
Yani başlêêr denemää,
Ani Kira diişiler;
Onunna ii annaşmaa
Gün-gündän taa zor olêr;
Ölä bilä yaşamaa
Onun havezi geçer...
Yani kendi istemiş
O kiyadı okumaa,
Ama tezdä annamış,

Ki zor başa çıkarmaa:
Sade birkaç annatma
Paa yapêrlar kiyatta,
Üçüncü payı ama –
Onnarın eri orda.
Yani taa meraklanmış,
Neçin kiyadı beener
Kira, kimi o saymış,
Kiminnän taa buluşêr?
Artık geçinmiş adam
Kiraya örnek kalêr,
Kiyadını onuştan
Dayma gözdän geçirer.
Yani çok pişman olmuş,
Ani bulmuş Kirayı,
Açan duygular süünmüş,
Unuttuynan sevdayı.

*

Vakit geçer gün-gündän,
Ne olmuş – unudulêr;
Saygılılar ilerdän
Şindi taa az seçiler.
Kira başlêêr annamaa,
Ani yılları geçer,
Genä Yaniyi sevmää
Şindi taa çok çalışêr.

O Şindi artık biler –
O adamın kiyadı
Kiyatlıkta toz toplêêr,
Okuyucu seąmedi.
Gözâl düzenni kabı,
Resimnâr sayfalarda,
Ama kiyadın paayı,
Ne yazılı içindä.
Gururlu sa halkımız
İsteer yazıcı olsun,
Nicä Aytmatov Çingiz
Yada Gamzatov Rasul.
Okuyucu hep bekleer,
Ani talantlı genąlär,
Kim pek islää üürener
Kuracek Şanni işlär...
Yani artık istämeer
Şindi nazlı Kirayı;
Sıcak duygusu süüner,
Beenmeer inat karıyı.
Ölä biter bu roman
İki yaşta insanın.
Saafidän geąmiş zaman
Ki onnar mutlu olsun...

**VAKIT GEÇER,
VAKIT GELER**

VAKIT GEÇER, VAKIT GELER

Vakit geçer, vakıt geler,
Diişilerlär insannar;
Kimsä duuêr, kimsä öler,
Diveç yaşêêr salt halklar.

Suuklan kış geçti, yaz geler,
Dönerlär yolcu kuşlar;
Sızıntıda bulut üzer,
Kırda oynêêr kuzular.

Sabaa çii kıra düşer,
Çiçeklenmiş başçelerä;
İşçi kuan nektar emer,
Bal yapmaa küçüklerä.

Dan eri gözäl aarêr,
Gecä diişiler günä
Gecä kuşu alatlêêr
Bir kart aaçta deliinä.

Altın ekin çalkalanêr –
Artık orak vakıdı;
Tarla kuşu gözäl çalêr,
Gün kısılmaa başladı.

Koyun sürüleri otlêêr
Biçilmiş tarlalarda;
Küüdä baalar bozulêr
Taa sıcak havalarda.

Artık yaz geçer, kış geler,
Uçup gider turnalar;
Baalara, kıra kraa yatêr,
Sansın daalêr sedeflär.

Vakit geçer, vakit geler
Katmaa eni yılları,
Ama diveç halka kalêr
Anmaa geçer annarı.

ÖLÄ KURULU DÜNNÄ

Er Güneşi dolaylêêr,
Yazı diiştirer kışa;
Güneş duuêr, kauşêr,
Kışın gün olêr kısa.

Sonsuz yıldızlar göktä,
Şafk ederlär gecedä;
Saman Yolu uzakta
Renksiz şılêêr evrendä.

Ay da – Erin uydusu⁶,
Onu hojma dolaylêêr,
Gün şılaannan angısı
Her gecä türlü duuêr.

Ölä kurulu dünnä –
Şu gözäl diveç görü.
Erdä tatlı yaşamaa,
Ama hepsi ölümnü.

⁶ *uydu* - спутник

ON İKİ AY

Yanvar ayda yıl başlêêr,
Kolada günü geler,
Pidä, sarma sofrada,
Duruk şarap filcanda.

Fevral – yılda küçük ay,
Geçmää onu diil kolay,
Kışı tutêr sıkıdan,
Korkunç çıkmaa küülerdän.

Martta çözüler göllär,
Kırda eriyer kaarlar,
Tomburuklanêr aaçlar,
Baada aalêêr çıbıklar.

Aprildä meyvalıklar
Biyaz duak takêrlar,
Gözäl açêr lalelä, r
Ergivannar, zümbüllär.

Mayda açêr salkımnar,
Bal yapêrlar kuannar,
Daada çalêr bülbüllär,
Gercik eşerer kırlar.

İyüנדä olêr kirezlâr,
Başaklanêr ekinnâr,
Gözâl açêr flamburlar,
Başçelerdä – bujorlar.

İyüldä çiftçi orakta
Booday biçer sıcakta,
İhtârlar evlerindä
Çalışêrlar gölgedä.

Papşoy sütlener kırdä,
Üzüm olêr baalarda,
Şefteli dä başçada
Yılın avgust ayında.

Sentäbridä çiftçilâr
Baalarını bozêrlar,
Şkolalarda uşaklar
Eni yılı başlêrlar.

Oktäbridä çiftçilâr
Gündöndüyü biçerlâr,
Hep ozaman papşoyu
Hem ekerlâr boodayı.

İşlär biter kırlarda,
Ama bitmeer küülerdä.
Şu noyäbri ayında
Taa çok iş olêr evdä.

Dekabri – yıl bitkisi
Hem kışın başlantısı.
Hazırlêêrlar çiiiz kızlar,
Düün yapêrlar olannar.

Butakım geçer aylar.
Çalışkandır insannar
Bucaanın tarafında,
Gagauz küülerindä.

BABU MARTA

Hep dürük günnär durêr
 Babu Marta ayında,
 Sansın güneştän korkêr
 Bıkmış kışa havada.

Göl buz-kabını atêr,
 Güneş erider kaarı,
 Daada çiidemnär açêr,
 Küü bekleer sırcıkları.

Suuktu dün, büün havada
 Peydalanmêêr bulutlar;
 Babu Marta ayında
 Dondurmêêrlar lüzgerlär.

Martta – karı yortusu,
 Onnar gibi ay nazlı:
 Aliflener üfkesi,
 Ki vakıt geçer hızlı.

Mart gider, april geler,
 Sansın artık suuk biter;
 Babunun nazı döner,
 Genä kojuunu silker...

İLK YAZ

İlkyaz lüzgerleri eser,
Koolêêr göktä bulutları,
Dayma günü bizdän saklêêr,
Getirer bol yaamurları.

İlkyaz lüzgerleri eser,
Ama dondurmêêrlar eri;
Yolcu kuşlar geeri döner,
Küülär bekleer lelekleri.

Sürüylän aulda uçêr
Şen çivıldarkan sıırcıklar;
Başçelerdä gözäl açêr
Ergivannar hem zambaklar.

Te kaaz otu peydalanêr
Sokakta, derä boyunda;
Bıcıklar otlamaa çıkêr
Sıraylan kaazın ardında.

Meyvalıkta çiçeklendi
Kirez hem vişnä aaçları,
Baada çotuk filizlendi,
Gün yısidêr dolayları.

Çiftçilär baalara gider
Direklemää çotukları;
Karılar evi tertipleer –
Tezdä ilkyaz yortuları.

İLK YAZ GELDİ ÇİÇEKLÄRLÄN

İlkyaz geldi çiçeklärän:
Laalelärän, zambaklarlan,
Başçada açmış aaçlarlan,
Üülendän dönän kuşlarlan.

Kelebeklär kuannarlan
Çiçekleri dolaşêrlar.
Kelebeklär çok zararlan,
Kuannar iilik yapêrlar.

Toplêêr onnar nektarları,
Tozlaşêr çiçää aaçlarda;
Kuş gagalêêr tırtılları –
Meyvalar büüsün başçada.

Göktän güneş sıcak yollêêr
Eşil ekinnerä kırdä,
Pıtpıdaklar yuva yapêr
Ekinnerin arasında.

Sızıntılar duruk akêr
Kurnalardan çeşmelerdä,
Kurnaya konup su içêr
Bir saçak kuşu üülendä.

Havada döner turnalar
Yuvalarına küüerdä,
Zevklän karşılêêr insannar,
Ki kısmet olsun evlerdä.

İLK YAZ KÜÜDÄ

Lüzgär eser üülendän,
Kımıldadêr dalları,
Kuşlar düzer enidän
Aaçlarda yuvaları.

Çiçeklendi başçalar,
Kuş avlêêr böcekleri,
Sıcak gündä kuannar
Dolaşêr çiçekleri.

Çok iş çiftçiyä kırdä
Olêr ilkyaz zamanı:
Sürmäâ, ekmää tarlada;
Kazmaa, serpmää baaları.

Çimenniktä kuzular
Otlêêrlar körpä otu,
Yannarında uşaklar
Çemrek koolêêrlar topu.

Güneş batıya geçer,
Evä döner uşaklar.
Onnar içeri girer,
Sayvana da kuzular.

Yorgun uşak içerdä
Urokları hazırlêêr,
Ertesi gün şkolada
İslää nota kableder.

İLKYAZ BUCAKTA

Maavi gök, eşil toprak,
Başçalar çiçeklendi;
Uyandı kıştan Bucak,
Küülerä ilkyaz geldi.

Ergivannar, lalelär
Düzdülär aulları,
Sokakaklarda uşaklar
Kaarşılêêrlar kuşları.

Uçurdak çıkarêrlar
Lüzgärciklän havaya,
Sansın seläm yollêêrlar
Kuulara – büük sürüyä.

Sıırcıklar alatlêêrlar
Yımırtlamaa evceedä,
Kuular göktän inerlär
Dinnenmää yakın göldä.

Kloçka piliç çıkarêr
Yuvasında kilerdä,
Kuzu sürüsü otlêêr
Çimen otu çayırda.

Çiftçi kırdâ çalışêr,
Papşoy eker tarlada,
Karı evi kireçleer,
Pak olsun yortularda.

ORAK

Tarla kuşu yukarda
Çiftçiyä gözäl çalêr,
Zor işinâ orakta
Şen sesi yardım olêr.

Kosacı booday biçer,
Yattırêr onu erä;
Çemrek kız demet baalêêr
Hem diker sıra-sıra.

Gündän saklı suratı,
Görüner salt gözleri,
Elceezlerini yaktı
Kızgın yaz lüzgerleri.

Gün gitti ikindiyä,
Tarla kuşu uslandı;
İi kef geldi çiftçiyä,
Açan sıcak azaldı.

Avşam oldu, iş bitti,
Çiftçilär döner evä.
Yıl düştü bereketli,
Nicä olmêêr her kerä

ORAK AYI

Olmuş booday çalkalanêr,
İlmiş altın başaklar.
Tarla kuşu gözäl çalêr –
Kuşkulu pıtpıdaklar.

Sürüylän tamah gargalar
Göktä kırı dolaylêêr,
Erdä eni kombaynalar
Boodayı biçmäâ çıkêr.

Bulutsuz havada güneş
Ortalı sansın yakêr,
Nicä bir kuznedä ateş
Kosaları kızdırêr.

Bol-bol yaadıydı yaamurlar,
Bereketli uydu yıl;
Tenäylän dolu başaklar –
Çiftçilär olêr mayıl.

Berekedi almaa tezdä
Atatlêêrlar adamnar,
Kileri paklamaa evdä,
Çalışêrlar karılar.

YAZ ZAMANI

Kombaynalar kırlara
Çıkmışlar ekin biçmää,
Toplansın ambarlara
Terekä – ekmek yapmaa.

İki olan çayırda
Ot biçerlär sıcakta,
Hayvannara aulda
Olsun alaf suuk kışta.

İki kurna yan-yana
Su dökerlär holluya,
İçmää için kana – kana
Tolokadan sürüyä.

Çocuk işä sınaşık
Kuzuları otladêr,
İki dembel sarmaşık
Bir gölgä eri aarêr.

Koru, Allah, işçiyi,
Saalı olsun çalışmaa,
Kuvetli yap çiftçiyi,
Bul bir ceza haylazlaa...

YAZ GECESİ

Yıkanêr göldä yıldızlar
Dolu aylan birerdä,
Sık sazlıkta yaban kaazlar
Saklanêrlar gecedä.

Yarasa avlamaa çıkêr
Havada böcekleri,
Gündöndü kırda sallanêr.
Silkiner çiçekleri.

Kuşlar uyuyêr aaçlarda,
Dallar sallangaç olêr,
Sürü kapalı okolda,
Köpeklär yakın yatêr.

Kayıklarda balıkçılar,
Nevodu göldä gerer,
Gecä uykulu balıklar
Plasalara tutulêr.

Bu türlü kısa gecelär
Yazın sıcak Bucakta,
Sabaalendän kombaynörlär
Çalışêrlar orakta.

SICAK HAVADA

Mavi gök kümbetindän
Kızgın gün kırı yakêr,
Bodayı tarlalardan
Alifinnän pişirer.

Küülü insan Bucakta
Yaz sıcaanda çalışêr,
Papşoy kazêr tarlada,
Kosaylan ekin biçer.

Türlü böcek havada
Doz-dolay onu sarêr,
Yok gölgä eri kırdä,
Ani gündän koruyêr.

Kasabada üülendä
İnsan gölgeyi aarêr,
Aaç altında başçedä
Gençlär gündän saklanêr...

SAKIRGA

Sakırğa gölä salındı,
Evrem gibi bulutlardan,
Altından suyu kaldırdı
Balıkların deriniindän.

Kenara çıktı borannan,
Aldı evin örtüsünü,
Aacı çıkardı kökännän,
Kaptı kuzu sürüsünü.

Sora açık kıra gitti,
Bol-bol yaamurlan birerdä,
Ekinnerä zarar yaptı
Tarlalarda buncak erdä.

Küçüldüynän kuvetleri,
Örtüyü indirdi erä,
Gün kooladı bulutları,
Yısıttı kıyı üzerä.

GECÄ

Gecä karannı çöker
Dolaylara Bucakta,
Fikirlerim diziler
Şiirlerimnän yaprakta.

Dolu ay gökä çıkêr
Aydınnatmaa kırları,
Kuşlar aaçta saklanêr
Lüzgär sallêêr dalları.

Gecenin karanında
Hava serinneer erdä,
Yıldızlar uzaklarda
Şafk ederlär evrendä.

Serin yaz gecesindä
Gençlär bilä toplanêr,
Beni, yalnız, evimdä
Genä ihlam dolaşêr.

YAZ GECESİ KÜÜDÄ

Tutuşêr göktä yıldızlar,
Toplanêr aaçlara kuşlar;
Kukumäu çıkêr saklıdan
Gecedä avlamaa kurban.

Eni ay gülümseer göktä,
Bir bua üürüyer kayrakta;
Tırlaya döndü sürülär,
Onnarlan bilä – köpeklär.

Artık gecä bastı küüdä,
Lampalar şılêêr evlerdä;
Bir çırçıl çalêr başçedä,
Mırıldêêr kedi divanda.

Kümesä girdi tauklar,
İmeelik aarêêr tilkilär;
İnsan çalışêr içerdä,
Radio çalêr duvarda.

Flambur çiçää gözäl kokêr,
Ergennär görüşmäâ çıkêr;
Uyumaa yatêr küçüklär –
İi gecelär!

SABAA YILDIZI

Sabaa Yıldızı duuêr
Sabaya karşı göktä,
Gecedä gözäl şılêêr,
Bir nişan oldu erdä.

Karannıkta yolcuyu
Düşän yola doorudêr;
Kumnu boştan kuşkuyu
Kenarına çıkarêr.

Pençeredän şafkları
Uşakları öperlär,
Suazlarlarkan onnarı,
Düşlerini dizerlär.

Tırlada çobannarı
li sabaalän o kutlêêr:
Açan aarêr dan eri,
Şafkları sünmää başlêêr.

Tez uyanêr uşaklar,
Pençereyâ bakêrlar:
„Nerdä o gözäl şafklar?
Nerdä o tatlı düşlär?” –
sorêrlar.

GÜNEŞ GİTTİ KAUŞMAA

Te güneş gitti kauşmaa,
Çiftçilär döner evä,
Toplanêr kuşlar uyumaa,
Yarım ay baker erä.

Karardêr hava duanı
Alaca karannıkta,
Kaçêr kelemä sıçanı
Gecelemäa deliktä.

Gök gösterer yıldızları,
Erdä karannık çöker,
İnsan kapêêr hayvannarı,
İçerlerä çekiler.

Yukarda aeroplan uuldêêr,
Görüner şılakları,
Usulca lüzgercik eser,
Kımıldadêr dalları.

Ateş böcekleri şılêêr
Havada karannıkta,
Bölä kısa gecä geçer
Yazın bizdä Bucakta.

YAAMUR YAADI...

Hava dürer kendisini,
Gökü kara bulut kaplêêr,
Uyandırêr üfkesini,
Dayma çimçirik çakêr.

Boldan-bola yaamur yaayêr,
Su döker kurak topraa,
İnsan evinä girer,
Gider kandilcii yakmaa.

Yaamur yaadı, duraklandı,
Yaamur seli taa akêr,
Göktä güneş peydalandı,
Ama çamur taa durêr.

Güneş bulut arasından
Çıktı eri kurutmaa,
Käämil kuşak karşısından,
Uzandı gökü düzmää.

Damnalar şılêêr güllerdä,
Kelebek uçmaa çıkêr,
Çıvıldêêr kuşlar dallarda,
Kaazlar deredä üzer.

Uşaklar kuşaa seviner –
Tabiatın gözelliinä,
Çorbacılar mayıl olêr
Bereketli işinä.

GÖL BOYUNDA

Duraklandım da sesledim
Lüzgerin esmesini,
İi kefirmnän göldä saydım
Kuu kuşu sürüsünü.

Akardı sarı yapraklar
Aaçların dallarından,
Göl kenarından kamışlar
Fışırdardı lüzgerdän.

Güneş kauşmaa inärdi
Orizontun ardında,
Eski evcääz görünärdi
Bayırcıkta yakında.

Gidärdim bir patikada
O yapıya önümdä,
Nerdä beklärdi kapuda
Bir ii dostum evceezdä.

Taazä balık çorbasınnan
İkram etti o beni,
Lafa durdum çok onnunan,
Serinnettim kalbimi...

KIRLANGAÇ

– Kırlangaç, Allaa kuşu,
Neçin beenmeersin kışı?
Kal kışlamaa evimdä,
Benim sıçak odamda.
Bän seni doyuracam,
Yuvanı koruyacam.
Sän çalarkan türkünü,
Serinnetçän kalbimi.
– Bän kalarım kışlamaa,
Senin kefini düzmää,
Ama sade içerdän,
Gökü görmää sırçadan,
Uçmaa tavan altında –
Diil benim tabiatımda.
Açan toprak kurulmuş,
Allaadan izin kalmış:
„Kuşlar uçsun havada,
Sade gökün altında;
Her güzün yolcu kuşlar,
Bu taraftan gitsinnär,
Yazın geeri dönsünnär,
Burda yavru büütsünnär”.
Bän gelecäm salt sana,
Evdä eski yuvama.

Onu endän düzecäm,
Yavrucuk çıkaracam,
Türkü çalacam sana,
İlin olsun kalbinä...

GÜZ

Artık güz geldi Bucaa,
Baalar çoktan bozuldu;
Geçti havanın sıcaa,
Günnär erdä kısaldı.

Sarardı güzdän aaçlar
Meyvalıkta, daalarda.
Giderlär yolcu kuşlar
Sıra-sıra havada.

Küsülü Bucaan kırı,
Gün saklı bulutlarda,
Fena poyraz lüzgeri
Peydalanêr dumanda.

O bizä haber verer,
Ki geler dürük günnär,
Açan hep yaamur çiser,
Yaklaşêr suuk gecelär.

YAPRAK DÖKÜMÜ

Şindi yaprak dökümü,
Yılın kasım ayında,
Hasret kaplêêr kalbimi –
Yalnızım suuk odada.

Birär-birär yapraklar
Ayrılêrlar dallardan,
Nicä gözäl temrelär
Benim darsık canımdan.

Sararmış güzdän güneş
Dumannarda kaybeler,
Poyrazdan kaarlarlan kış
Memlekedä yaklaşêr.

Kefsizliimnän içerdän
Gözederim aaçları;
Ne beenärdim ilerdän –
Uyandırêr kahır.

Kendimä benzederim
Bizdä güz havasını,
Sırçada siirederim
Yaştan aarmış saçımı.

YAAMURLU GÜZ

Gecä-gündüz yaayêr yaamur,
 Sanêrim sansın gök aalêêr;
 Küüdä yolda oldu çamur,
 Yaş yapraklar aaçtan akêr.

Yalnız sesleerim yaamuru,
 Pençeredä damnaları;
 Uyandırêrlar kahırır,
 Geçmiş acı vakıtları.

Sanêrim, ki bän yatêrim
 Yaş taftalardan patımda,
 Göl evindä bulunêrim,
 Çatlaklarlan duvarlarda.

Yapaa yorganı üstümdä
 Hem kalın döşek altımda,
 Yısıtmêêrlar gecelerdä,
 Yaamurlu güz zamanında.

Büün açıldı artık hava,
 Göktä yolcu kuşlar gider;
 Uçup, geçer sıra-sıra,
 İnsan hasretlän siireder.

Bakêrım bân dâ onnara,
Nicä sürüylän uçêrlar,
Canım sıkılêr üzerä,
Ki beni yalnız brakêrlar.

GÜZ GECESİNDÄ

Yalnızlıım güz gecesindä
 Bozêr benim kefimi,
 Olduklular ömürümdä
 Genä sıkêr kalbimi.

Görünmeer göktä yıldızlar
 Bulutların ardından,
 Şiirä diziler sıralar
 Sözlärlän fikirimdän.

Siirederim haberleri
 Dayma Gagauziyadan,
 Ölä anêrım günneri
 Duuma evdä gençliimdän:

Uşaklar oynêêr içerdä,
 Oturarkan divanda;
 Mırıldêêr kedi köşedä,
 Küçük yastıın üstündä.

Kömür ateşlän plitada
 İi karım imäk yapêr,
 Güz yaamurunnann havada
 Köpek kuytuda yatêr.

Tunuk yanêrlar şılaklar
Sokakta direklerdä,
Evlerdä şilêêr lampalar,
Aydın olsun içerdä...

GÜZ BİTKİSİ

Şindi güz dışarda, güz ömürümdä,
Güneşi saklêêr komur bulutlar;
Yaamur yaayêr yapraklarlan birerdä,
Havada daalêr tatlı umutlar.

Eşil, kırmızı hem sarı dolaylar
Soldular, yandılar suuktan, kraadan,
Poyraz lüzgerinnän geler dumannar,
Yolcu kuşlar gittilər daalardan.

Sürüylän uçtular yukarda onnar,
Baararak hasretli, keskin seslän,
Kırda kaldı salt yırtıcı kuzgunnar –
Küülerdä *insannar* bozuk keflän...

ÇIVGIN

Çok kraa düştü baalara,
Küflendirdi yaprakları,
Çıkmêêr çiftçi kırlara,
Çıvgın kaplêêr dolayları.

Giderim daa yolunda,
Kaarlan bilä yaamur yaayêr,
Parmaklı eldivendä
Parmaklarım suuktan sızlêêr.

Lüzgär eser üzümä,
Yapraklan yolları döşer,
Hasret girer kalbimä,
Canımı raatsızlık zeetleer.

Daada karannık çöker,
Şılak yanêr yazlık evdä;
Benim kefim iileşer
Umutlan olmaa içerdä.

KIŞA KARŞI

Yaamur, çamur, suuk lüzgerlär
 Kışa karşı Bucakta;
 Çoktan gitti yolcu kuşlar
 Sıcak erä uzakta.

Bitirdi çiftçi işini
 Tarlalarda, baalarda,
 Karılar koyêr düzeni,
 Kilim kırmaa içerdä.

Çoban daattı koyunnarı
 Çorbacılara küüdä,
 Almêêr sıırtmaç inekleri
 Otlatmaa çayırlarda.

Özledi kışı insannar
 Temiz biyaz kaarlarlan,
 Özledi kışı uşaklar
 Kaarda kaymaa kızaklan.

Kaarları bekleer ekinnär
 Örtünmää suuk havada,
 Kaarları bekleer çotuklar
 Sarılmaa ayazlarda.

Gökü kaplêêr gümüş bulut,
Ondan bol-bol kaar düşer;
Gerçeklener artık umut –
Ölä Bucaa kış gelir...

POYRAZDAN KIŞ GELER

Poyrazdan suuk lüzgerlärlän
Kış geler yortularinnan,
Eni yillan, Koladaylan,
İnsan bekleer ii kefinnän.

Saurêr artık Bucakta,
Bereketli olurdu yıl.
Gözäl kızlar oturuşta
Bütün gecä durmaa kayıl.

Çölmek çiçäännän kulaanda
Tantela örerlär orda
Çiiz peşkirin başlarında,
Maanä çalêrlar birerdä.

Yavkluları pençeredän
Üzlerini siirederlär,
Nişan vererlär dışardan,
Ki evä girmää isteerlär.

Kapuyu açêr dul karı,
Teklif eder o gençleri.
Silktiynän kalpaandan kaarı,
Onnar girerlär içeri.

Ödül baaşlêêrlar kızına,
Top çiçeciini alêrlar,
Takêrlar onu kalpaana,
Basmalarını isteerlär.

Mutlu yavklular içerdä,
Aliflener duyguları;
Düünneri olacek tezdä,
Geçtiynän kış yortuları...

KIŞ

Gümüş bulutlar göktän
Kaar ekerlär kırlara.
Suuk lüzgerlär poyrazdan
Buz döşeerlär göllerä.

Aaçların dallarına
Sıra-sıra kaar konêr,
Küülerin yollarına
Bez gibi kürtün yatêr.

Gök altında kuzgunnar
Uçêrlar saurgunda,
Aullarda köpeklär
Saklanêrlar kuytuda.

İnsan ateşi yakêr,
Yısidêr camalları.
Daadan canavar çıkêr
Avlamaa kurbannarı.

Bayırlardan uşaklar
Kızaklarlan kayêrlar,
Evdä raatsız analar
Stavrozunu yapêrlar.

KIŞ KÜÜDÄ

Avaz gibi geçmiş yıldan
Memleketä kış döner,
Ateş sıcannan camaldan
İnsan evindä bekleer.

Kaarlarlan eser poyrazdan
Suuk lüzgerlär her kerä,
Kederli salmak dışardan
Etişer içerlerä.

Kuzgunnar uçêr havada,
İmäk aarêêrlar erdä,
Kızaklan kayêr bayırda
Büük uşaklar küülerdä.

Masal sesleer anasından
Küçüklär içerlerdä,
Bir kotoy kamış örtüdän
Kuş avlêêr saçaklarda.

Gün saklı bulut altında,
Kaar saurêr aulda,
Däduylan mali odada
Yısınêrlar camalda.

Buz çiçeeni sırçalarda
Kış resimneer gecedä,
Uluÿêr canavar kırdä,
Kışneer beygir koşuda.

KAARLI KIŞ

Kaar altında kır uyuyêr
Örtülü kalın ak bezlân,
Toprakta ekin kökleşer –
Yaz olacek bereketlân.

Küülerä uçêr gargalar
İmeelik bulmaa fışkıda,
Deliindän çıkêr tilkilär
Avlammaa kurban andızda.

Komşu küüdän gecä döner
Atlı cocuk yavklusundan.
Daada canavar uluyêr,
Hızlanêr beygir korkudan.

KIŞ GECEŚİ

Gök gösterer yıldızları
Dolu aylan birerdä;
Poyrazın fena lüzgeri,
Suyu dondurêr göldä.

Kuşlar yatêrlar saplıkta,
Seren gıcirdêr suuktan.
Guguşlar baca boyunda
Saklanêrlar lüzgerdän.

İnsan evdä kuşku yatêr,
Hayvan kapalı damda,
Gecedä ayaz dondurêr
Çıbıkları baalarda.

Aaç hayın canavar daada
Uluyêr dolu aya,
Tavşamı saklı kuytuda
Sokêr titsi korkuya.

SAURGUN

Poyrazdan lüzgär üfkäylän
Eleer kaarlı bulutları,
Kırı örter ak yorgannan,
Baada gömer çotukları.

Kuzgunnarın gaklarkları
İşidiler saurgunda,
Uyandırêr anmakları:
Yaz günneri kurortlarda,
Çiçeklerin gözelliini,
Eşil otu çayrlarda,
Kuzuların sürüsünü,
Tatlı kaşı tırlalarda.

Şindi kışın ortasında,
Ayaz hava kuvetleşer,
Poyraz lüzgerleri kırdı
Kürtünnän yolları örter.
Kodrunun çıplak aaçları
İnsanı kahıra sokêr,
Donuk baltanın kuşları
Sıcak erdä yazı bekleer.

Boran uluyêr dolayda,
Tavşam titirer yataanda,
İlkyazı görer düşündä:
Nicä yısınêr üülendä,
Sansın eşermiş andızda,
Yırtıcılardan saklanêr,
Körpä dalları fidanda
Hobur havezlän kemirer.

Ama düşlär salt düş kalêr,
Gerçeklik sä çok taa fena.
Canavar avlanmaa çıkêr,
Tilki dä hazır kurvana.

**KAYIP OLAN
ZAMANNARDA**

ZAMANIN SESLERİ

(Deneme)

Durmadaan geçer annar,
 İi yıllar, betvalılar;
 Geler, geçer asirlär
 Diişilerlär kolboylar.
 Ama kalêr anmaklar
 Kitaplarda, anıtlarda;
 Unudulmêêr olaylar
 Evelki vakıtlarda.
 Hep ölä şılêêr Güneş,
 Nicä binnän yıl geeri;
 Yanêr, süüner yıldızlar,
 Gök kaplêêr gözäl Eri.
 Hep o derelär akêr
 Okeannara, denizlerä;
 Uragan zarar yapêr,
 Er tepreer kimi kerä.
 Lava gömer dolayı,
 Dirildiynän vulkannar,
 Kurêr eni bayırı
 Eveldän büünä kadar.
 Okeannardan dalgalar

Kasabayı buuldurêr.
Bu türlü seremcelâr
Buncak insan zân eder.
Kataklizma tabiattan
İnsannan baalı olmêêr,
Cenkleri sä her zaman
Sade insannar başlêêr.

*

On üçüncü asirdä,
Hristosun duumasından,
Çok can almış dünnedä
Mongol başı Çingizhan.
Ensemiş kitayları,
Türkleri hem persleri,
Kavkazda gruzinneri –
Çok anılmış halkları
Hem şannı devletleri.
Etişmiş Europaya.
Enseyip slavännarı,
Çıkmış Nipru dereyâ.
O zamanda kumannar,
Peçeneglâr, oguzlar –
Şindiki gagauzlar,
Balkannara kaçmışlar.

Sora dökmüş pek çok kan,
On dördüncü asirdä,
Taa bir zulüm – Tamerlan,
Askerinnän birerdä.
Acımamış kimseyi,
Kül yapan kasabayı:
Ne evladı, anayı,
Ne ihtarı, hastayı.
En çok insan kaybeldi
Bitki geçmiş asirdä,
Üz milion yok oldu
Dünnä, tivil cenklerdä.
Eni model silählar
Kullanıldı ozaman,
Aeroplannar hem tanklar
Öldürdülär çok insan.
Şindi nukleer bombası
Toplandı devletlerdä.
Nukleer cenk başlantısı,
Bitki olur dunnedä.
Az kalacek insannık,
Hasta olarak Erdä.
Dirilt, Allah, akıllılık
Devlet liderlerindä.

Sonsuz, başsız evrendä
Salt Erdä var yaşamak,
Cengi çeketmää burda
İstär sade bir ahmak.
Dunnedä binnärlän yıl
İ fenalı ensedi.
Biz olêrız çok mayıl –
Kultura ilerledi.

*

Çok gözäl yaratmalar
Geldi bizä eveldän:
Goraıy'dän dramalar,
Tar Edip Sofokl'dan;
„İlyada”, „Odiseya” –
En eski poemalar,
Etiştilär Homer'dän –
Şanı yaratıcıdan.
Genial Aviţenna,
Kim duumuş Buharada
(Haliz adı İbn Sina),
Çok saygılı halklarda.
Filosof hem ilaççı,
Matematik hem fizik,

Fikirli adam hem dik.
Çok bilim kitapları
Yazmış o ömüründä,
Büük aariflerin biri
Sayılêr o dünnedä.
En anılmış yazıcı –
Dramaturg, şanni şair,
Käämil sonet kurucu –
Ölä Uilyäm Şekspir.
Romeo hem Julieta,
Otello, Gamlet, Kral Lir,
Antoniy hem Kleopatra
Hem çok türlü başka şiir
Kaldı halklara ondan
Herbir dildä dünnädä.
Onun soyu Angliyadan,
Biliner sä hererdä.
Sora Göte hem Volter,
Puşkin, Gügo, Eminesku,
Bayron, Düma hem Şiller,
Balzak, Tolstoy, Dostoevskiy –
Büük, şanni yazıcılar,
Prozacılar, şairlär
Kulturayı düzdülär,

Büük mirazlık kurdular.
Leonardo da Vinçi
Çok tablo braktı bizä,
Olarak büük resimci:
„li haber” „Mona Liza”,
„Avşam ekmää saklıda”
Hem „Hristosun vatizlii” –
Asılı muzeylerdä,
Sevindirer insanıı.
Pek gözäl Rafael’in
Madonna tabloları,
Covanni Bernini’nin
Kıvrak skulpturaları.
Büük Nikolay Kopernik –
Bir anılmış üürenmiş,
Oldu bu dünnedä ilk,
Kim gösterdi ki Güneş,
Kendi sistemasında,
Yıldız, duran tentrada,
Er döner dolayında,
Çevrä yapêr bir yılda.
Klisecilär ozaman
Ptolomeyi beenärmış,
Tentrada Eri sayan,

Gün onu dolaylarmış.
Bu teoriya yakışmış
Yazılara Bibliyada:
İlkin Allah Eri kurmuş,
Sora Güneşi göktä.

*

Çok kötü zarar yapmış
Tivilizaşiyaya,
Üzlän bin kişi yakmış
Ateştä İnkizişia:
İtaliyada, İspaniyada,
Angliyada, Germaniyada –
Hererdä Evropada,
Daji Rus imperiyada.
Kurban olmuş adamnar,
Ergennär hem evlilär,
Ama taa çok karılar,
Daji küçük uşaklar.
Ölä bir bilgiş adam,
Cordano Bruno adı,
Kazıkta yanıp insan,
Ondan kara kül kaldı.
Filosof hem astronom –
Kopernik'in tarafçı,

Yanmış sansın diri mum,
Çekmiş zeet hem büük acı.
Taa ileri yakıldı
Kazıkta bir temiz kız
Kimin Janna D'Ark adı –
Şindi sayılan ayoz.
On edi yaşındaykan
Askerä ihlam vermiş,
Düüşlerä karışarkan,
Françiyayı kurtarmış.
Karol edinci kralı
Janna trona getirmiş.
Çok kötü soydaşları
Duşmana onu satmış.
İnkiziþiya sudu
Kızı eretik saymış.
Pek çok zeetlemiş onu,
Sora kazıkta yakmış.
Çok kiþi, kim yakıldı,
Anilêrlar dünnedä.
Onnar, ani sud kesti,
Diveç yansın cendemdä.

*

Durmadaan geçti yıllar,

Hep diişildi kolboylar.
O betvalı vakıtlar
Artık geeri kaldılar.
Köstek koydu papalık
Bilimä o devirdä –
Ensenilmäz insannık
Bilgiçlärlän birerdä.
Ozaman İsaak Nüton
Mekanikayı kurmuş;
Eylar, Lagranj, Gamilton
Büünkü uura getirmiş.
Mendeleev, Lavuazye
Himiyada anılmış;
Darvin'in derin izi
Biologiyada kalmış.
Bilim çok ilerledi
Bitki geçän üzyılda,
Çok enilik açıldı
Bilim revolütiyada.
O asirdä ilk yıllar
Anılmış üürenmişlär,
Fundamental buluşlar
Fizikada yapmışlar.
Genial Albert Eynşteyn

Eni bilimi kurmuş –
Relativist teoriyanın
Şanı avtoru olmuş.
Kosmosa uçêr insan –
İuriy Gagarin ilkti,
Birkaç da amerikan
Çok uzak Aya gitti.
Halkarası gemidä
Amerikannar, ruslar
Bulunêrlar birerdä,
Kardaş gibi yaşêêrlar.
Ama diil ölä Erdä,
Genä bulanêr işlär,
Nicä geçmiş asirdä –
Kasavetli insannar.
Artık geçmiş olaylar
Tekrarlanêr toprakta;
Genä kızgın kafalar
Peydalanêr halklarda.
Adolf Hitler ozaman
Prorok sanmış kendini,
Naţizma teoriyaylan
Kullanmış devledini.
German soydan halkını

Saymış ayırı Erdä,
Kul yapmaa başkasını
Varmış onun neetindä.
Yok etmiş pek çok çifit,
Başlamış dünnä cengi.
Birlik olup çok devlet
Ensemış pezevengi.
Elli milion insan
Kurban olmuş dünnedä,
İrmi edi million can –
Sade Sovet Birliindä.
Germaniyanın erleri
Bütünnä yıkık olmuş,
O kuduzça fiureri
Günnerinä son koymuş.
Bölä geçmiş olaylar
Olsun gözünü açmak,
Ki genä öncülär var,
Halkını sayan üstün halk!
Başka işlär büün läüzüm
İnsannı raatsız yapsın,
Tarafından kosmosun
Büük cesim olur düşsün.
Ölä efekt olacek,
Sansın hukleer bombalar

Bir anda patlayacak,
Pek büyük olur zararlar.
Ozaman aydın dünnä
Bir anda diişilecek,
Toz hem kül bütün Topraa
Güneştän saklayacak.
Bütün Er tepreyecek,
Uyanacak vulkannar,
Çok diri yok olacak,
İlk sırada, insannar.
Devletlär annaşmaklan
Ko ona hazırlansın,
Zararı akıllıklan
Küçülmää ko çalışsın.

*

Dünnedä binnärlän yıl
İi ensedi fenalıı.
Gözäl Erdä salt akıl
Ko kullansın isläälü

ALLAHTAN İZİN

Allah kurmuş Adamı ilkindän,
Sora Evayı onun iyesindän;
İzin vermiş yaşasınnar bilä,
Uslu olarak käämil Edem'dä.
Dattıynan sa yasak meyvasından,
O koolamış onnarı Edem'dän.
Çünkü günaalı olmuşlar orda,
Oemiş: „Sevişlän yaşayın Erdä,
Aylenizdä ko çok uşak olsun,
Dünnedä insannık peydalansın...”
Dayma dua edelim biz Allaha,
Ki buyurmuş sevişmää insana!
Seviş duygusu onuştan tatlı,
Neçinki Allahtan bizä kaldı.
Kim sevgisiz yaşêêr bu dünnedä,
Az umut, ki düşecek cennetä.

KAYIP OLAN ANMAKLARDA

Kayıp olan anmalarda
Uyku gelmeer imiimä,
Sade tatlı hayallarda
Raat bulêrim kendimä.

Derin duygum, gözäl sevgim
Düzärdilär gençliimi,
Seremcelär – acı pelin,
Kısaldêr ömürümü.

Alaca karannıı gibi
Üülen görüner bana,
Umutsuzluk girer şindi
Benim darsık canıma.

Ne kısmetsiz acı kader
Yazılmış bana göktä,
Ki sıkça izledi keder
Uzun yolumda erdä.

Kayıp olan anmalarda
Uyku girmeer imiimä,
Sade tatlı hayallarda
Raat bulêrim kendimä.

MAAVİ PLANETADA

Olur mu yaşamak dünnedä
adama karısız,
kariya adamsız,
kurmadaan bir aylä birerdä?

Olur mu sabaa gün duumadaan,
süünsünnär yıldızlar,
çalsınnar kuşçazlar,
geçä bastısın gün kauşmadaan.

Olur mu şafk Ayda Güneşsiz,
aydınık gecelär,
sokakta erginnär,
evlilär kademni sevgisiz?

Ölä uygun düzülü işlär
şu sonsuz dünnedä,
kenarsız evrendä,
nerdä miliardlan yıldızlar!

Bir Yıldız – Güneş sistemada
Maavi planetamız,
nerdä yaşêêrız biz,
bekim yalnız bütün dünnedä...

Var mı halizinan insanda,
ki katastrofasız,
ki nukleer yanginsız
kurtulacak Er bu üzyılda?

Yok şindi ii umut halklarda,
ani dünnä cenksiz,
başka seremcesiz
Olacek Er gelän yıllarda.

PELİVAN TODUR

(Balada)

Pelivan çocuun baladası
 Eveldän halkta biliner,
 Ama azalmadı maanası,
 Uslu yaşamaa üüreder.

*

Küüdän küüyä çocuk gezärmış –
 Kıvrak boylu, serbez olan,
 Hererdä göstermää istärmış,
 Ki korkusuz hem pelivan.
 Küülerdä güreşmää çaararmış
 En kuvetli adamnarı,
 Hepsini kolay enseyärmış,
 Şaştırarmış küüdaşları.
 Eni nalları doorudarmış,
 Bükärmış demir zevleyi,
 Bir öküzü erä yıkarmış,
 Kaldırmış taligayı.
 Pelivanı sarplık kaplamış,
 Saygısız erif etişmiş,
 Kimsey artık hatır gütmäzmiş,
 Bakmaa ona istemäzmiş.
 Küüyündä kalmış onun yäri –
 Bir gözäl temiz kızçaazı,

Kardaşları, yakın dostları,
Evindä – yaşta anası.
Unutmuş onnarı pelivan,
Hayta gezärkän yollarda,
Üünmää salt bıkmamış o olan
Küülülerin arasında.
Tanışmış yolda çingenäylän,
Ani gezärmiş küülerdä,
Kazanmaa para bir ayıylan,
Becerekliynän meydanda.
Ayı orada diz çökärmış
Herbir insanın önündä,
İnsannar da para atarmış
Kutuya ayın kalaanda.
Te istemiş Todur güreşmää
Ayıylan küüdä meydanda,
Saygılı kişi endän olmaa
Küülülerin arasında.
Bölä bir ikilenmäz görü
Toplamış hayli insanı,
Ama tragik bitmiş ömürü,
Paralamış ayı olanı.
Yaslı yapmış ii anasını,
Kardaşlarını, kızını,
Derin kazmışlar mezarını
Da gömmüşlär pelivanı.

BETVALI VAKITLAR

Kıtlık olduydu Bucakta,
Pek çok insan aaç ölärdi.
Büük kuyulara mezarlıkta
Hepsi bilä gömülärdi.

Kim sayardı ölüleri
Uzun, geniş mezarlarda?
Kim aalardı gurbetleri
O betvalı vakıtlarda?

Kırk altıncı yıl kuraktı –
Heptän o bereketsizdi,
Sovet Kuvedi inattı,
Vergi verilsin istärdi.

Çiftçi ekmeksiz kaldıydı,
Aaçlık geldi ydi küülerä.
Buncak insan yok olduydu
Zaabitlerin beterinä.

KLISÄ

Klisä küüyün ortasında
Düzärdi görünüşünü,
Çan sesleri dolayında
Sevindirärdi hepsini.

Çannar çaarardı slujbaya
Pazar, yortu günnerindä;
İnsan gezärdi kliseyä,
Günaasız olsun dünnedä.

Vatiz edärdi popazlar
Evladları hristiyan yapmaa,
Steonozlanardı yavklular
Hristiyanca da evli olmaa.

Ama beenmärdi sovetlär
Dedelerdän adetleri;
Popazları zeetlärdilər,
Yıkardılar kliseleri.

Atalar Çeşmäküüyündä
Käämil klisä kurmuşlardı;
Yoktu ölä dolayında,
Komşular mayıl olardı.

Sovet Birliin vakıdında
Yapıldı ambar klisedän,
Altmışınıcı yıllarda da
Yok edildiycdi hembettän.

İki yıl buuştu küülülär
Lomnarlan kliseyi yıkmaa,
Sora büüyärdi gengerlär,
Sovetlerä anıt olmaa

KALDIRILMIŞLAR

Bir tren hayvannar için vagonnarlan
Durêr garada dolu insannan;
Büüklâr, karılar küçük uşaklarlan
Sibirâ götürürlâr zorlan.

Sıralêêr karılar, aalêêr uşaklar
Sessiz acı yaş döker adamnar;
Kabaatsız cezalı ii çorbacılar,
Çalışkan, küüdâ haliz çiftçilâr.

Ne kazanmış aylelâr ömüründä,
Hep toplamışlar işlân kendinä,
Alındı gurbetlerdän bir gecedä,
Geçtilâr zaabitlerin elinä.

Sade on kila ük kişi başına
İzin olmuş almaa kendisinnän.
Girmäzdi kuvetlerin esabına ,
Ki hepsi geçsin yolu saalınnan.

Dışardan kilitli demir kapular,
Pençerelerdä demir parmaklık,
Bir vagonda da tüfeklân soldatlar.
O betvalı tren yollanêr artık.

Moldovannar, gagauzlar, bulgarlar
Karışık durêrlar vagonnarda.
Bir kahırlan baalı orda insannar,
Lafsız annaşêrlar seremcedä.

Ne çekti o insannar uzun yolda,
Sıkışık, kapalı vagonnarda,
Sade onnar hep tutêrlar aklında...
Kim aciyêr onnarı küülerdä?

Kaç kişi öldü yolda vagonnarda,
Neredä onnarın mezarları?
Nicä yaşadılar o suuk Sibirdä,
Gömdülär orada ihtârları?

Uydu vakıt döndülär küülerinä,
Ama kuşkulu oldu zaabitlär;
Yasak edildi girsinnär evlerinä,
Enidän ev kurdular aylelär.

Şindi küçük pensiyaylän o insannar
Yoklukta ölümü bekleerlär,
Kötü zaabitlerdän sä pensionerlär
Kolay ömürünü uzadêrlar!

İNSANIN ECELİ

ŞANNI OLSUN GAGAUZLUK

Neçin, kuku, az sayêrsın
Kalan yıllarımı benim?
Bildirmää mi sän isteersin,
Ki kısa kaldı ömürüm?

Bunu bän kendim bilerim,
Ama tutmêêr umutsuzluk;
İşlerimnän bän isteerim
Şannı olsun gagauzluk!

Diil önemni, kaç yıl yaşêêr
Herbir insan bu dünnedä –
Önemni, nesoy iz brakêr
Çalışmasinnan halkında...

TOPRAK

Toprak doyurêr bizi
Her yıl bereketinnân;
İlkyazın eşil üzü,
Güzün kaplı altınnan.

Kırda büüyer ekinnâr,
Meyva yapêr başçalar,
Baada olêr üzümân,
Fayız verer hayvannar.

Toprak giidirer bizi
İşçinin ellerinnân;
Üreder hepsimizi
Çalışmaa büyük havezlä.

Toprakta duuêr insan,
Geçirer ömürünü;
Toprakta o her zaman
Bulêr, sever eşini.

Erdä büüyer uşaklar,
Geçinerlâr ihtârlar;
Diişilerlâr kolboylar,
Diveç kalêr anmaklar.

İNSANNAR

Sade insan tutêr aklında,
Ne olmuş geçmiş zamanda,
Sade insan biler sevdayı
Hem acı ayırılmayı.

Sade insan sever uşaanı,
Uşak – ana-bobasını;
Hojma anêr raametlileri,
Çoktan geçmiş olayları,

Yapêr ev küüdä, kasabada,
Kuş, hayvan büüder aulda.
Salt insan kurêr anıtları –
Diveç anmaa geroyları.

Salt insan yazêr kitapları
Terbiye eder uşakları;
Resimneer gözäl tabloları,
Kurêr kıvrak yapıları;

Çiftçilik eder kırdä, baada,
Kömür çıkarêr şahtada,
Televizor düzer zavodta,
Uçêr kosmik gemisindä.

Ko usluluk olsun dün**nedä**,
li yaşamak devletlerdä!
Ko korkusuz büsün uşaklar,
Bereketli olsun yıllar!

İNSANNARIN ECELİ

İnsannarın eceli
Yazılarmış göklerde.
Kimsä duuêr kısmetli,
Yaşêêr nicä cennettä.
Çoyu sa geler topraa
Sade çok zorluk çekmää,
Ki ekmeeni kazanmaa,
Ter-su içindä olmaa.
Biri sever Allaayı,
Hristosa hatır güder,
Hep dolaşêr kliseyi,
Ayozlara mum koyêr.
Başkası salt şennener,
Kolay yapêr çok para,
İnancıyı aldadêr,
Varlıını alêr elä.
Koru, Allaa, insanı,
Ani dua eder sana.
Kolaylandır işini,
Cennettä yap er ona.

ECEL

Gün-gündän geçer yıllar,
Hep ölä geçer ömür;
Kısalêr uzun yollar,
Canıma girer kahrır.

Getirerim aklıma,
Ne çektim bu dünnedä,
Nelär geldi başıma
Hasretli ömürümdä.

Bucaanın tarafında
Geçirdim ban gençliimi,
Moldova devledindä
Buldum kendi erimi.

Anamdan hem bobamdan
İzin aldım küçüktän:
Fayda olsun işimdän,
Havezim – üürenmektän.

Bän sevdim hem sevildim,
Gençliimdä ii aylemdä,
Vakıtsız eşsiz kaldım,
Oolum kaybeldi tezdä.

Şindi yolum kısaldı
Maavi gökün altında,
Ne zodiyamda yazıldı,
Ölä olsun bitkidä...

ALBOM

Yaprak-yaprak albomu
Aktarêrim masamda,
İlk sayfada oolumu
Siirederim önümdä.

Canımı kahir yaktı,
Çünkü tragik yok oldu,
Yıldız gibi şafk etti,
Bir yıldız gibi süündü.

Kabaatsızın cellatlar
Aldılar pak ruhunu,
Eşini dul braktılar,
Üsüz – küçük oolunu.

Öbür sayfada karım,
Oolumun ii anası,
Angısız çoktan kaldım,
Pek tez geldi sırası.

Dua ederim Allaha,
Unukam saalam büüsün,
Bobasına yas tutmaa
Hojma aklında olsun.

ÇİÇEKLÄR DÄ SİLKİNÄRDİ

Çiçeklär dä silkinärdi,
Açan dul braktın beni;
Akan yapraklar aalardı
Yaslı günnerdä seni.

Baalardı bizi büük sevda
O mutlu gençliimizdä,
Açan yaşardık birerdä
Kademni aylemizdä.

Çalışardık çok kazanmaa,
Sevârdik uşakları;
Ki istesinnär çok bilmää,
Terbiye ettik onnarı.

Sinkalı, biyaz çiçeklän
Daada açan çiidemnär,
İlkyaz gelän eşilliklän
İkimizi büülärdilär.

Sevinärdik çiçeklerä,
Dönän yolcu kuşlara,
Bülbüllerin seslerinä,
Sevdaı duygulara.

Şindi dayma canım sızlêêr,
Artık güz ömürümdä,
Açan çiçeklär silkiner,
Bir mum yanêr içimdä.

KUKUMÄU ÇİRKİN BARARDI

Ay göktä renksiz şılardı
 O dumannı gecedä,
 Kukumäü çirkin baarardı
 Aaçta evin önündä.

Avşamdan canım sızlardı –
 Oolum dönmärdi iştän.
 Onu seremcä güdärdi
 Cellatların elindän.

Bilmäzdim, nerdä bulunêr,
 Ne köstek konmuş ona.
 Duyardım – fenalık olêr,
 Tokmak geler üstünä.

Geçtiydi uykusuz gecä,
 Düşünmäklän ooluma.
 Gerçeklendiydi seremcä –
 Bitkiydi o gecä ona.

Karannık çöktü evimä
 O yaslı gündän beeri,
 Çirkin baarêr aaçta genä –
 Kukumäü aalêêr beni...

SAKSAN

Yalnız saksan aaçta baarêr
Hem atlêêr daldan-dala,
Sanêrim o beni çaarêr,
Baarmaa onunnan bilä.

Ama kuş bulur eşini
İlkyazın bir aaçlıkta,
Yalnızlık bekleer salt beni
Umutsuzluk vakıtta.

Kaldıydım dul çok yıl geeri,
Taa orta yaşlarımda,
Hasret o zamandan beeri
Erleştı yanık canımda.

Gözäl karı sevdi beni
Saklı kendi eşindän,
Yınandıydım emininı,
Ki gidecek evindän.

Eni sevda o günnerdän
Ona baaladı beni,
Ama gitmedi eşindän,
Boşa çıktı emini.

Te kuku gibi yaşêêrım
Şindi yalnız evimdä,
Ay Arhangeli bekleerim
Yaşlılık günnerimdä.

HASRETLİ ANMAKLAR

Masamda bän oturêım,
Kompyuter işleer önümdä;
Oluşları gözederim,
Fikirlerim sä geeridä.

Türlü hasretli anmaklar
Sıraylan geler aklıma;
Geçinmiş yakın hısımnar
Çaarêrlar mezarlarına.

Çiçeklän, suylan şişedä
Ölüleri dolaşêım,
Allaha, Hristä duamda
Afetsinnär yalvarêım.

Olur mu diri kabaatlı,
Ki sırasız öleriz biz?
Boba yaşêêr, ool raametli –
Ölä bekim ecelimiz...

AYIRILMAK

O gün, açan ayırıldık,
Kuku sayardı yılları,
İkimizdə yalnız kaldık
Unutmaa mutlu annarı.

Ozaman artık yaştaydık,
Saçlarımız çoktan aardı,
Ama genç gibi inattık,
Makar ki ömür kısaldı.

Sıra-sıra aklımıza
Geler sade anmaklar –
Az yararlı ikimizä
Ardımızda mutlu yıllar.

Süünerlär derin duygular,
Yıldız gibi sabaalendä.
Salt kasavetli fikirlär
Bekleerlär bizi ilerdä.

BEKLEDİM

İlkyaz geldi mavi göklän
Hem çiçeklärlän başçedä.
Bekledim seni sevgiylän,
Sän kaldın evindä!

Yaz geldi sıcak günnärlän
Hem meyvalarlan aaçlarda.
Bekledim seni havezlä, n,
Olmadık birerdä!

Güz geldi altınnarınnan
Hem göktä yolcu kuşlarlan.
Bekledim can darsıklınnan –
Süünän duygularlan!

Kış geldi ayaz havaylan,
Göktä gümüş bulutlarlan.
Evdäydım başka karıylan –
Sana da suukluumnan!

PUDRALANMIŞ ZÜLÜF

Boş odamda bän yalnız
Dayma sensiz kalêım,
Hasretimnän hem sessiz
Artık seni unudêım.

Nicä kraa düşer kıra
Güz otlarını yakmaa,
Ölä yaşlar saçlara,
Zülüfü pudralamaa.

Soldu senin gözelliin
Şindi yaşta olarak,
Ama kaldı yınatlıın
Hep aynaya bakarak.

Ama küsmeerin sana,
Ani suudu sevdamız,
Ani gelmeersin bana
İhtârlıında vakıtsız...

NASAAT

Sordum Sabaa Yıldızına:

„Neçin benim kaderim
Ölä acı oldu bana?”–
Sölesin bän bekledim.

Tezdä göktä kara bulut
Sakladı onu bendän,
Hiç kalmadı ölä umut,
Çuvap gelsin yıldızdan.

Danıştım ayın oraana:
“Neçin pek aar ihtärlüm?”
Suuk şılaannan dedi bana:
„Çünkü tatlıydı gençliin”.

Yalvardım Saman Yoluna,
Kurtarsın acılardan,
Rensizliinnän dedi bana:
„Tabutta taftalardan”.

Yalvardım flambur aacına
İilik olsun kalbimä.
Ölä nasaat verdi bana:
„Gez sevgiylän yärinä!”

YAŞAMANIN KURALLARI

Neyä sevindin bu dünnedä,
 Açan ne o sevda bilmedin?
 Oldu mu yaşamandan fayda,
 Açan hiç bir uşak büütmedin?
 Kimä dayanacan bitkidä,
 Açan unukanı bakmadın?
 Kimä küsecän yaşlılıında,
 Açan gençliindä çalışmadın?

*

Sevgisiz yaşayannar
 Tiken gibi büüyerlər,
 Uşaksız da insannar
 Bir kukuya benzeerlər.

Yok neçin bakılasın,
 Açan unuka bakmadın;
 Çok ayıp dilenäsin,
 Açan sän çalışmadın.

Dosttan ödül beklämä,
 Açan kendin sıkıysın.
 Zorda imdat istämä,
 Açan yardım etmeersin.

Açan sän terbiyesizsin,
Yanaşma terbiye etmää.
Açan az bilgiliysin,
Girmä klasa üüretmää...

BİR İHTÄRİN İSPİYADASI

Sentäbridä bir gündä
Kızı gördüm önümdä,
Sinkalı fistancıklan,
İki uzun peliklän.

Gün yakmıştı üzünü
Hem gözäl süretini;
Alifliydi gözleri,
Uzundu kirpikleri.

Osaat yattı kalbimä,
Tıparlandı imiimä.
Bütün gecä yataamda
O kız durdu aklımda.

Bilmärdim, nicä adı,
Kız mı, ya bekim karı,
Ama diildi önemni,
O büülediydi beni.

Görüştüydük başçedä,
Aaç altında skemnedä,
Yarım gecä sarmaşık
Büük havezlän öpüştük.

O kız bana eş oldu,
Kısmetli adam yaptı.
Yaşadık biz barabar
Te büünkü günä kadar.

Uşacık biz yapmadık,
Aaretlii dä büütmedik.
Yaşadık ölä gamsız,
Şen hem kolay ikimiz.

Şindi ihtärlık bastı
Da saçlarımız aardı.
Günnär geçer umutsuz,
Anmaklarlan hem yalnız...

HAVEZ

– Sessiz yatardı yanımda,
Sansın istärdi uyumaa,
Annardım ama o anda,
Ki genä isteer sevişmää.

Duyardım çıplak tenini.
Gözäl karının güüsleri
Uyandırardı kefimi
Öpmää körpä çiidäleri...

Biz iki gençtik ozaman,
Yavklu olduyduk enidän;
O ayrılmıştı kocadan,
Döndüydüm bän askerliktän.

Sevdim onu çocukluumda,
Buluşardık saklı salt biz,
Ya şkolanın aulunda,
Ya bendä yalnız ikimiz.

Emin verärdik her kerä,
Ki nekadar yaşayacez,
Çalışacez olmaa bilä,
Ki mutlu aylä kuracez.

Onsekiz yaşta olduynan,
Bän çaarıldıydım askerlää,
O sa tez, yalnız kaldıynan,
Alatlamıştı evlenmää.

Diil kolay kısmetli olmaa
Aalemin kısmetsizliinnän,
Kıskanç kocaylan annaşmaa,
Açan canın başkasınnan.

Dirliksiz eşinä bıkmış
Sevgisiz evlenän karı,
Ana-bobasına dönmüş,
Utanêr çıkmaa dışarı.

Şindi te bilä yaşêêrız,
Nicä iki tatlı yavklu,
Evlenmää alatlamêêrız –
Afetmedim taa bän onu!

*

Büük meraklan seslediydim
İspiyadayı dostumdan;
Nasaat bekleer, annadıydım,
Bendän, yaşta adamdan.

KAVAK AACI

Pençeredän görerim
Üüsek kavak aacını,
Kendimä benzederim
Hem sayêrim yaşımı.

Diktim körpä fidanı
Taa kısmetli gençliimdü,
Sevârdim genç karımı
Uşacınnan kucaanda.

Çok yıl geçti o gündän,
Üüsek kavak ihtârlêêr;
Görüner pençeredän,
Ki dalları kararêr.

Kısa kaldı ömürüm,
Karım çoktan geçindi.
Büüdü unukalarım,
Eni fidan dikildi.

SAYGILIYDIM GENÇLİİMDÄ

Saygılıydım gençliimdü,
ama o yıllar geçti;
Yalnızım ihtârlıımda,
kısmetli yolum bitti.

Bän sevdim hem sevildim,
sevindim yaşamaya,
Açan sa yaşta oldum,
kimsey urmêêr kapuya.

Bekim taa çok karımı
sevdim, ki sevgi verdi,
Nekadar ii anamı,
kim dünnäyä getirdi.

Bekim hatır bobama
az güttüm gençliimdü.
Te ceza geldi bana
Zeetlenmäâ yaşlılıımda.

Saygılıydım gençliimdü,
ama o yıllar geçti;
Yalnızım ihtâlıımda,
raatlı yaşamam bitti.

YALNIZLIK

Yaşta adam yolcu trendä
 Annadardı kaderini
 Kişilerä dolayında.
 Şiirä dizdim sözlerini:

„Te hep yalnızım evimdä,
 Anmaklarlan bän yaşêêrim,
 Tatlı sevgimi gençliimdä
 Hojma aklımda tutêrim.

İlkyaz çiçekleri gibi
 Açêr kızlar temizliindä,
 Biri büülediydi beni,
 Gelin olduydu aylemdä.

Sormadaan ana-bobama
 Getirdim kızı evimä,
 Küsmedilär onnar bana,
 Hısım oldular yärimä.

Fukaaralıktı ozaman
 Bizdä, Bucaan küülerindä,
 İkonaylan ana-bobam
 Eşlediydi bizi evdä.

Olmazdı düün o yıllarda,
Saade konuška içerdä,
Yazılmaklan sovetlerdä
Sayılardın evli küüdä.

Önümdä sansın hep durêr
Teni çiçek kokusunnan,
Nicä yanımda o yatêr
Patta sarmaşık benimnän.

Az sözlän annaşardık biz,
Dalarkan derin duyguya,
Ki dua edärdik ikimiz
Ayozlu büülü geceyä.

Hep yalvarardık Allaha
Uzun yapsın geceleri,
Boşa durmazdık biz lafa,
Ki köstekleer duyguları.

Çok yıl geçti o zamandan,
Kademni günnerim bitti;
İ eşim geçindi çoktan,
Uşaklarım bendän gitti.

Bir kuku gibi evimdä
Yalnız bekleerim ölümü,
Yalnız olacam mezarda,
Arhangel alsın ruhumu”.

BİR ÇIRTMA AALÊÊR BAYIRDA

Bir çirtma aalêêr bayırda,
Tolokada sürü otlêêr;
Yanık cannı çoban orda
Ölä gamını daadêr.

Sevgili yavklusu küüdä
Başka çocuklan evlener,
Ani yaşêêr bir maaledä
Da kızlan dayma görüşer.

Olan bir zengin ayledän,
Kız sa aaretliktä büümüş;
Çobanı sevmiş ilkindän,
Sora da zengini beenmiş.

Dever hısımnara gezer
Atlı, çotraylan elindä,
Onnarı düünä çaarêr
Duruk şaraplan filcanda.

Muzikalar gözäl çalêr
Düündä güvääyin evindä.
Düüncülär düz hava oynêêr,
Gelinnän güvää çevredä.

Şennik duyulêr maaledä
Üülendän geceyâ kadar.
Salt çırtma aalêêr bayrda-
Garip çobana kafadar.

DALGALI KARA DENİZDÄ

Dalgalı Kara denizdä,
Uzakta bir kayak üzer;
Büük dalgaların ardında
Dayma kaybelip-görüner.

O kayıkta iki kişi:
Delikanni çocuk hem kız,
Ani çıkmışlar ikisi
Kayıklan gezinmää gamsız.

İlkindän deniz durgundu,
Usulca dalgalanardı,
Hava da az bulutluydu,
Lüzgärcik ancak esärdi.

Gündüusundan kara bulut
Tezdä göktä peydalandı,
Da geçmediynän çok vakıt,
Deniz fena dalgalandı.

Çok kişi deniz boyundan
Kasavetlän siiredärdi,
Nicä çocuk o kayıktan
Dalgalarlan yarışardı.

Kaavi olan küçük kayıı
 Becermäklän kullannardı,
 Aykırı sade dalgayı
 Kesmää hojma çalışardı.

Kız sa kayıkta korkudan,
 Yaşlan dizçä dua edärdi
 Panaiyaya, seremcedän
 Kurtarsın o yalvarardı.

Martı kuşları göktän,
 Garipleri dolaylardı,
 Sansın butürlü denizdän,
 Acısın onnarı istärdi.

Gençlerä karşı çıktıydı
 İki girgin hızlı yahtlan,
 Ama deniz sakladıydı
 Kızlan çocuu dalgasinnan.

Kurtarıcılar dalêrlar
 Fena dalgalı denizä,
 Olanı diri bulêrlar,
 Faydasız sa buulmuş kıza.

Ölä biter acı drama
Anılmış Kara denizdä,
Kimin dalgaları dayma,
Ölüm getirer suyunda...

BENİM İNANIM

Aaladım bän dä çok kerä
 Pesimist şiirlerimnän,
 Tez ihtärladım üzerä
 Kahırlı yaşlarımnan.

Ömürümdä uzun yolda
 Çok köstek kondu bana,
 Bezbelli, göktä zodiyamda,
 Bu yazılmış annıma.

Duygulu getirmiş anam
 Beni aydın dünäyä,
 Hep çalıştım onuştan bän
 İzmet etmää islääyä.

Beenmeerim kötü kavgayı
 Soyların arasında,
 Severim ii annaşmayı
 Devledimin halkında.

Dayanıklıyım cezaya,
 Kabatlıyım bän açan,
 Karez güderim kişiyä,
 Alan ekmää bir aaçtan!

YASLI İHTÄRLAR

İki ihtär yalnız durêr
Sıcak sobanın yanında;
Dädu lülesini emer,
Babunun portret elindä.

Büütmüştülar iki uşak:
Biri çocuk biri dä kız.
Kız başka devlettä uzak,
Çocuk sa kaybelmiş izsiz.

Portrettän bakêr anaya
Asker rubasinnan oolu,
Ani çaarılmış slujbaya,
Doldurduynan düşän yılı.

Karışmış Afgan cenginä,
Girginniini gösterärmüş,
Soldatlık borçuna görä,
Herbir düüşä katılanmış.

Bir hatalı gecesindä
Girgin askerci yok olmuş.
Çocuktan kaarä plutonda,
Öbürlär hepsi ölüymüş.

Kablettiynän bu haberi,
Ana-boba ihtärlamış;
Yaşamaa geçmiş havezi,
Saçları bir gündä aarmış.

Kapalı kıştan içerdä,
Sevinmeerlär ömürünä.
Yaş döker ana portredä,
Aalêêr boba lülesinä.

UNUDULMUŞ MEZARLAR

Unudulmuş mezarlar
Zeedelener küülerdä,
Dolaşılmêêr atalar –
Gençlär daaldı dünnedä.

Genç karılar hem kızlar
Çalışêrlar türklerdä,
Genç adamnar, çocuklar
İş aarêêrlar ruslarda.

İhtärlarlan uşaklar
Geçirerlär vakıdı,
Ekilmedik tarlalar
Kırda kelemä oldu.

Boş evli aullarda
Ötmeer şindi horozlar,
Üüsek siirek aaçlarda
Yuva yapêr gargalar.

Çalmêêr çırtma bayırda,
Sade kuku ses verer;
Yapmêêr gençlär düün küüdä –
Aşırıda evlener.

Ölä şindi yaşamak
Gagauz küülerindä,
Beni alêr özlemäk
Horuları gençliimdä...

TABIATIN ZAKONU

Adımnêêrım yaşamakta
Yavaş-yavaş bitki günä,
Aalêêrlar bulutlar göktä –
Vakit geldi dürük güzä.

Toplandı artık bereket:
Kırda ekin, baada üzüm.
Beni tutêr acı sıklet,
Bekim geldi bitki güzüm.

Ölä tabiatın zakonu:
Hepsi duuêr, büüyer, öler.
Acımêêr zaman insanı,
Salt insannık diveç yaşêêr.

Aar rubalar yaşlılıkta,
İldirer insanı erä,
Biter yaşları saymakta
Bitki yolda mezara...

STAVROZ

Hepsi stavrozunu taşıyêr
Hristos gibi Golgofada;
Yalnız duuêr, yalnız geçiner,
Yalnız buuşêr hastalında.

Hepsimizä bulunur PİLAT,
Kim istâr bizä sud kesmäâ;
Hepsimizä bulunur cellat
O sudu gerçekleştirmää.

Çok dostumuz var yanımızda,
Açan fayda getireriz,
Zorlukta sa yaşamamızda
Çoyumuz dostsuz olêriz.

Severiz biz hem sevileriz
O kademni gençliimizdä;
Vakit gelir yalnız kalêriz,
Yalnızıs biz sandığımızda.

FENALIK

Canımda ateş yanêr,
Çünkü bân oolsuz kaldım,
Neçin yıldırım urmêêr
Cellatları, Allahım?

Kaç üüsüz uşak kalêr
Onnarın beterinä?
Kaç ana-boba aalêêr
Yas tutarkan ooluna?

Fenalık bu dünnedä
Bitecek mi bir zaman?
Neçin Allah göklerde
Brakêr zeetlensin insan?

Kim dooruluk yapacek
Bu eski gercik Erdä?
Bekim Hristos dönecek
Düzmää işleri burda...

MEZARLIK

Mezarlıkta, açan gezerim
Mezarların arasında,
Yazıları okuyêrim
Granit, mermer taşlarında.

Ölülerin portretleri
Türlü-türlü anıtlarda
Gözederlär sansın beni –
Yalnız diriği orada.

Titsi duyêrim kendimi
Mezarların arasında,
Unutmêêrim fikirimi,
Ki yolumun başı orda.

Duraklanêrim oolumun
Anıtının karşısında,
Mezara akêr yaşlarım,
Onsuzum ki ihtiarlıımda.

Mezarını tertipleerim,
Dikerim çiçek üstünä
Hem şışäylän su dökerim,
Koyêrim mum anıtına.

Eşim da çoktan mezarda –
Ölülerin padişaalında,
Ama ruhları göklerde,
Salt kemikler tabutlarda.

AYAZ SAURGUNNAN

Bucaan kırında
Uluyêr saurgun,
Bir yol boyunda
Titireer bir yorgun.
Bir transport bekleer
Etişmää küüyünä.
Maşına geçer
Faydasız yorguna.
Titirer, bekleer
Umutlan o gurbet,
Taliga geler –
Koşunda keremet.
Yolcuyu alêr
Keremet üstünä,
Ayaz dondurêr –
Etişmeer evinä.
Ölü getirer
İi adam yolcuyu,
Kimsey acimêêr
Aylesiz kişiyi...
İi adam gömer
Ölüyü mezara,
Hem stavroz diker
Mezarın başına.

AÇAN SIRAM GELECEK

Açan sırım gelecek geçinmää –
Ayırılmaa bu günaalı dünnedän,
İstämeerim burda borçlu kalmaa,
Kimseyä yaşamamda dolayımdan.

Geldiynän saatım sonsuzlaa geçmää,
İstämeerim kimsä aalasin beni;
Çalıştım hojma namuzlu olmaa,
Acımadım bän zorlukta kendimi.

Ko sade bir ay boba klisedä
Okusun dua-kitabı hem psalmları,
Gömülärkän sandıkta mezarda,
Ko klisedä çancı çeksin çannarı.

Salt adım yazılsın stavrozumda,
Mezarımda yazın büüsün çiçeklär,
Ani çok beenärdim yaşamamda.
Yakında aaçlarda çalsın bülbüllär.

Anıt olsun bana kitaplarım –
Gagauz dilindä yaratmalarım:
Annatmalarım hem romannarım;
Rifmalı denemeyim hem şiirlerim.

Diveç mezarımda uyuyacam,
Erdä dayma diişelecek kolboylar;
Gelecek vakıt – unudulacam,
Çok yaşasın soyumdan unukalar...

**PAMFLETLÄR,
FABULALAR**

ZAABİTLİK KUVEDİ

Evropanın ortasında
Gözelleşer Moldovamız,
Bucakta, kır tarafında –
Bizim Gagauz Erimiz.

Uygar zengin Evropada
Pek fukaara devledimiz,
Moldovanın bölgesindä
Hep öla fukaarayız biz.

Soşalistlär, demokratlar
Parlamenttä çekişerlär,
Arada sa deputatlar,
Dostlar gibi annaşêrlar.

Kim zaabitlik kuvedini
Denemiş baarim bir kerä,
İstämeer brakmaa erini –
Namuzlu olmaa üzerä.

Arsız politikacılar
İnsan için çalışmêêrlar,
Seçimnerä karşı onnar,
Çok becerikli olêrlar.

Emin ederlär ozaman,
Ki halk için çalışêrlar,
Kuvedi alêrlar açan,
Halkı izmetçi yapêrlar.

İnanmayın, seçimcilär,
İkiüzlü kişileri,
Ko namuzlu bilgiç gençlär
Kullansınnar kuvetleri.

ENİ VAKITLAR

Eni vakıtlar geldi
 Devlettä hepsimizä;
 Fukaaralık, korkunçluk
 Girdilär evimizä.

Parmaklıın arasından
 Siirederiz dolayı,
 Dışarkı demir kapu
 Koruyêr kvartirayı.

Hırsızlık hem fenalık
 Etiştilär kuvedä,
 Umutsuzluk kapladı
 İnsannarı hererdä.

Zaabitlik kuvetleri
 İnandırmaa çalışêr,
 Ki yaşamak düzüler –
 İnsannar islää yaşêêr.

Yakın milion kişi
 Gittilär iş aaramaa,
 Aşırı devletlerdä
 Biraz para kazanmaa.

Gelecek mi vakıtlar
İnsana ii yaşamaa?
Salt Allah bunu biler –
Ona kalêr dua etmäâ.

İİLENMÄK

Gözäl, koket kadın çalêr
 Restoranda türküsünü,
 Gençlär eşinnän dans oynêêr,
 Güüsünä sıkıp güüsünü.

Sigara tütünü durêr
 Bulut gibi restoranda,
 Gençlär, kızlar tütün içer,
 Korumêêr saalını orda.

Masalar üklü imeklän,
 Konyak, şarap filcannarda,
 Genç adam gözäl kariylan
 Şen konuşêrlar sofrada.

Dadıp konyak öpüşêrlär –
 Al yanakları üzündä,
 Kalkıp gitmää alatlêêrlar
 Döşeli pata hoteldä.

Gecä yarısı yaklaşêr,
 Kelner⁷ toplêêr ödekleri,
 Sarfoş adam karşı olêr,
 İstämeer çıkmaa dışarı.

⁷Kelner-официант

Restoranın bekçileri
Sarfoşu tez uuradêrlar,
Öbür uslu kişileri
Salt iiliklän geçirerelär.

Marş havasını çalêrlar
Şu keflıcä çalgıcılar,
Restoranı boşaldêrlar
Bitki uslu konuklar.

RESTORANDA

Kayınnarın arasında
 Dolu ay daadêr şafkını,
 Daa boyunda restoranda
 Gençlär harcêêr parasını.

Yakın geçä yarısına
 Yapı titirer şenniktän,
 Gözäl kızın türküsünä
 Şamarlar patlêêr gençlerdän.

Hepsi keflicä orada,
 Kızlar, çocuklar birtürlü;
 Gecä geçer restoranda,
 Kimsey kalmadı küsülü.

Şindi yortu günnerindä
 Gençlär dönmeerlär ayleyä,
 Gostinița patlarında
 Verilerlär sevgiyä.

Ana-bobalar evlerdä
 Raatsız gençleri bekleerlär,
 İki duvar köşesindä
 İkonaya, dua ederlär.

VARLILAR ŞENNENER

Muzıklar gür çalêr,
Daul dumburdêêr orda;
Te varlılar şennener
Taş aullan vilada.

Türlü-türlü imeklär,
Şarap, konyak sofrada;
Büük kafalı eriflär –
Sarfoş kızlar yanında.

Her gecä işidiler –
Daul düüler aulda,
Çıplak kızlar yıkanêr
Eriflärän bazindä.

Bütün maalä uyumêêr
Gür muzika sesindän,
Ölä gecelär geçer
Komşulara yakından.

Gündüz ihtär babular
Dilener kasabada,
Arsız varlı eriflär
Duruklanmêêrlar orda.

Ölä şindi vakıtlar
Bu fukaara devlettä,
İslää yaşêâr arsızlar –
Moralsızlık kuvettä...

ARSIZ YAVKLU

Delikannı kız içerdä
Kilim dokuyêr düzendä,
Leleklärlän hem güllärlän,
Koyu eşil yapraklarlan.

Kilim dokuyêr hem aalêêr,
Zerä yavklusu evlener.
Evlener bir zengin kızlan,
Onun zengin zestresinnän.

Bir gül gibi gözäl kızı,
Sayın ayledän angısı,
Diiştirer bir çirkin kızlan,
Paalı çiizlän hem paraylan.

Çalışkan hem kırnak kızı,
Tamah, arsız yavklusu,
Diiştirer bir palaçorlan,
Haylazlan hem az akıllan.

„Aalama, kızım, aalama! –
Kızına yalvarêr ana, –
Taa ii şindi onsuz kalmaa,
Nekadar ona eş olmaa!

Çok dua edelim Allaha,
Namuzlu eş versin sana,
Sevda kuvetlensin erdä,
Bu gercik aydın dünnedä”.

ADSIZ KADINA

Oldu mu, sanki, ani sän,
Açan biläydin eşinnän,
Sevinäsin yaşamaya,
Derin sevdalı duyguya?

Olmadı ölä, neçinki
Seversin sade kendini;
Üürenmemişin anandan
Hatırlı olmaa adamnan.

Oldu mu kimsä kismetli,
Vakıdında sana evli,
Ki ömürü geçsin tatlı –
Sevsin da olsun sevgili?

Haliz sevdayı duymadın,
Sade faydayı aaradın
Sän evlenmektän her kerä.
Te, yalnız kaldın üzerä!

OYNAŞ

Kız taa on beş yaşındaykan
 Çocukları beenärmiş,
 Düşündä gecä yatarkan,
 Onnarlan sevişärmiş.

Ter-su içindä kalkarmış
 Sabaalennär uykudan,
 Gündüz başı acıyarmış,
 Döndüynän uroklardan.

Oturuşlara gezärmiş
 Büük kızlarlan birerdä,
 Nerdä pek meraklanarmış,
 Ne sölenler dolayda.

Bir genç karı oturuşta
 Kızlara annadarmış,
 Nicä kocası yatakta
 Onu tatlı sevärmiş.

O gençecik kızın ürää
 Kuşçaaz gibi düülärmiş,
 Canı çekärmiş denemää,
 Nicä bu iş olarmış.

Geçmişti iki uzun yıl,
Açan o buluşmuştu
Görgün olannan hem käämil,
Kiminnän sevişmişti.

Tezdä olan ona bıkmış,
Gitmiş temizi bulmaa.
Şindi kız gögünnü olmuş,
Ürenmiş eş avlamaa.

Diiştirärmış çocukları,
Ergenneri, adamnarı,
Nicä cambaz beygirleri,
Nazlı kız fistannarı.

Birkaç kerä evlenmişti,
Ama diil çok vakıda,
Neçinki hep istemişti
Salt ona olsun fayda.

Düşkün sevişä oynaşın
Boşa yılları geçmiş,
Kısmetini kendisinin
Butürlü bulamamış.

Şindi kadın yaşêr yalnız,
Kuku gibi dünnedä,
Uşaksız hem unukasız,
Hasretinnän birerdä.

NAMUZ

Yaşta adam annadardı
Bir oluşu gençliindän,
Dolayına toplanardı
Birkaç dostu yakından.
Yaklaştıydım bän dä ona,
Meraklandım, ne söleer,
Dikkatlı oldum lafına,
Sesledim, ne annadêr:
– Kızı sevârdim gençliimdä,
Korudum namuzunu.
Bir başka olan ardımda
Kırletmişti kızlıını.
Kızdan, elbetki, vazgeçtim,
Eş o bana olmadı,
Arsız eriftän işittim,
Ani kızı sevmedi.
Eldän-elä geçti o kız,
Bir gülüntü etişti,
Yaşaması geçti kutsuz,
Kimsey onu beenmedi.
Şindi diişildi tabeetlär,

Namuz beş para yapmêêr.
Evlenmediynän taa kızlar
Yärinnän döşää yatêr.
Vakit geler – steonoz olêr
Bir çocuklan klisedä,
Duaklan üzünü saklêêr –
Biyaz fata başında...”

*

Bu laflarlan bitirdiydi
Annatmasını adam,
Bir soruş peydalandıydı
Fikirimdä ozaman:
Eni bakışı eskiylän
Lääzım mı karıştırmää,
İhtärın düşünmesinnän
Gençlerä maana bulmaa?

GİRGİN HEM KORKAK

Girgin kişi küçüktän
Olmêêr kul olgunnuunda,
Korkmêêr serbez eriftän
Gecelär vakıtında.

Mutlu olêr gençliktä,
Kurêr ii kaderini.
Gözäl kız oturuşta
Ona verer çiçeeni.

Hızlı lüzgärä karşı
Zor gitmäâ ihtärlıında,
Ama iilmeer kafası,
O çorbacı evindä.

Korkak erif devlettä
Fayda olmêêr halkına,
Laf sölämeer topluşta,
Arka olmêêr eşinä.

Laf çıkarêr ardından
Mutlu, iitli insana,
Zahir akêr aazından,
Benzeer boşta yılana.

ZİHİR

Bir telefon açtın bana,
Zehir döktün canıma;
Bezbelli ölä tabeetin,
Fena gütmää sınaştın.

Efirä daatmaa zihiri
İlkin aklıma geldi;
İstämedim zarar yapmaa –
Tabiatı otalamaa.

Laflarının eri boşta,
Yılannarlan birerdä;
Tatlı sözlär kalsın burda
İnsannarın dilindä.

İRİ KANNI YAŞLAR GİBİ

İri kannı yaşlar gibi
Yapraklar akêr aaçlardan,
Güz kahıra sokêr beni,
Canım sızlêêr darsıklıktan.

Gün batısı kannı olêr,
Kannı görüner yıldızlar,
Kırmızı ay gökâ piner,
Kırmızı baada yapraklar.

Yapılarda içerlerdä
Kırmızı yanêr şılaklar;
Yoktur usluluk dünnedä,
Erdä gider kannı cenklär.

Betvalı olsun öncülär,
Ani ortalı kızdırêr;
Kanında buulsun zulumnar,
Kim kannı cenkleri başlêêr.

İKİ KÖPEK

İki köpek buluşmuş,
İkisi dâ bir boylu:
Biri küülü köpekmiş,
Öbürü metin soylu.

– Bân sincirdän boşandım, –
Aalaşêr küülü köpek, –
Gecä-gündüz baalıydım,
Çanaamda – küflü ekmek.

Çorbacımın evini
Bân salmaklan korudum,
Acımadım kendimi,
Kışın dışarda dondum.

Ölä acı ecelim
Kalmış bana anamdan,
Ama şindi boş oldum,
Kaçtım kendi küüyümdän.

– Bân içerdä yaşêêrım, –
Üüner ikinci köpek, –
Kaba erdä yatêrım,
Çanaamda etli imek.

Çorbacım izmet eder
Bana, soylu köpeenä,
Gezdirmää dä çıkarêr
Benim kefimä görä...

O türlü insannar da:
Biri kismetli duêr
Metin zengin ayledä,
Çalışmadaan ii yaşêêr;

Fukara sa küüyündä
Kismetini bulamêêr,
Aşırı devletlerdä
O kendinä iş aarêêr...

ÖKÜZ HEM İNEK

İneklän ökü z buluşmuş
 İki yol çatırında,
 Selämneşmää sä unutmuş,
 Nicä düşer o uurda.
 İnek ona üfkelenmiş,
 İstemiş buynuzlamaa.
 – Afet!, – ökü z yalvarmış.
 İnek mizlemiş ona.
 Umursamaz yorgun ökü z
 Bakmış kendi yoluna,
 Çatırıkta inek yalnız
 Çıkmış yolun boyuna.
 – Neçin beenmedi o beni? –
 Şaşmış inek orada –
 Hiç seçmedi mizlememi
 Oynaşlıklar önündä!
 Bilmäzdi, bezbelli, inek,
 Ani ökü z diil bua,
 Elinsiz, ama diil erkek –
 Uyêr salt boyndruklamaa.

PAPAGALLAR

İki hodul papagal
Çekişerlär üfkeli:
Angısı taa çok gözäl,
Lafetmää becerikli.
– Bänim! – baarêr birisi,
Aynasına bakarak.
– Bänim! – deer ikincisi,
Kafesä tırmanarak.
İhtär gaarga yakında
Onnara sud kesici:
– İkiniz bir boyada
Hem diilsiniz fikirli;
Sade tekrarläêrsınız,
Ne lafeder aalemnär.
Ermeer kendi aklınız,
Nicä dizili sözlär!”

ASLAN

Aaç aslan filä bakêr.
„Tä ne çok imäk olur!” –
Yalanarak düşüner
Yırtıcı – etä hobur.

Filä korkêr yaklaşmaa
Yırtıcıların kralı,
Gider zebra avlamaa–
Az kuvetli hayvanı.

O türlü bir serbez dä
Kuvetliyä dokunmêêr,
Sokaklarda gecedä
Uslulara takilêr...

TAVŞAM HEM TİLKİ

İki yamaç arasında
Tavşam tilkiylän dokuşmuş,
Angısı o zamanda
Kurban avlamaa çıkmış.
– Bän çoktan imäk arêêrim,
Yok bişey şindi karnımda,
İmää seni isteerim,
Seni benim önümdä.
Bu türlü tilki lafetmiş
Korkak tavşamnan orada.
Tavşamın akli ermiş
Ölä demää o anda:
– Benim etim acı şindi,
Hastaydım – otladım pelin,
Koola ilkindän beni,
Ko datlı olsun etim.
– Hadi, kaç biraz ozaman, –
Tavşama buyurmuş tilki, –
Bän seni avlayacam
Olduynan datlı etli.
Girişmiş kaçmaa yukarı
Yamaçta çemrek tavşam.
Tilki kalmış çok geeri,
Aldatmış onu kurban.

KUAN HEM SINEK

İşçi kuan gün-gündän
Çiçekleri dolaşêr,
Her bir çiçään içindän
Bal yapmaa nektar alêr.

Sinek çıkêr önünä.
– Var bir sooruşum sana:
Ne buuşêrsın boşuna,
Bal yapêrsın insana?

– Kaç burdan, mindar sinek! –
Ölä kuan lafeder. –
Azetmeerim sendän pek,
İnsan seni yok eder...

TURNA SERENDÄ

Yalnız turna serendä,
Ona bakarak şaşêr,
Neçin pınar üstündä
Ölä turnaya benzeer?

Salt bir bacaana basêr,
Üüsek tutêr başını,
Kuyruu erä dayanêr,
Uzatmış gagasını.

Lüzgärdän o gıcirdêêr,
Sallanarkan havada,
Sansın bir turna öter
Sabaalen yuvasında.

Ama sölämeer seren,
Neçin turnaya benzeer.
O türlü yapêr insan,
Açan pınarı düzer.

YILAN HEM KURBAA

Bir büücü yılan baltada
Kurbaayı büüleer önündä;
Kurbaa korkudan baarêr,
Yılana sa yaklaşêr.

Uzun, incä, çatal dillän
Hobur yılan şiretliinnän
Büülü kurbayı deneer
Sora da diri yudêr.

Hep ölä bir önderci dä
Kaavi devlettä dünnedä,
Küçük halkları büüleer
Da devledinä ekleer.

EPIGRAMALAR

*Avtoritelerin bakışlarına
düşünmesiz saygı hakikatın
en büyük düşmanıdır.*

Albert Eynşteyn

Türk halkların birisi dunnedä
Bizim hristiyan Gagauz Halkımız,
Geçmiş asirin bitki onnuunda
Gururluunnan o oldu anılmış!

*

Çiftçiliktä küüdä gagauzlar
Çalışkannınnan ayırılêrlar,
Ama var ölä inteligentlär,
Ani çiftçidän geeri kalêrlar.

*

Şindiki yazıcılar da,
Nicä düşer olsun o uurda,
Okuyêrlar kitapları,
Ama ne yazêr kendileri.

*

Nazlı olan isteer şiir yazmaa,
Ama yok onda hazır kiyat;
Tutunêr kompyuteri kullanmaa,
Ama yok orada hazır talant.

*

Çok genç var, ani umut verer baştan
 Ana dilindä şanni yazar olmaa,
 Ama olarak diil etär çalışkan,
 Becermeerlär talantı gerçekletmää.

*

Becerekli, ama az çalışkan kişi
 Diil üstün sıradan, işçi insandan.
 Çünkü bir uurda yapêrlar onnar işi,
 Birtürlü iz kalêr sora onnardan.

*

Türk soyundan haliz gagauz dili
 Çok ayırı slavän dillerindän,
 Ama kuralları ölä düzülü,
 Sansın rus dilinnän bir grupadan.

*

Büünkü dilimizdä var çok söz,
 Ani alınmış rus dilindän,
 Ama şükür, ki taa geniş öz
 Kaldı eskidän – dedelerdän.

*

Kim onnar, şindi sansın bilgiçlär,
 Ani ders kitaplarını düzerlär?
 Belli, ki az okuyan kişilär –
 Salt eski yaratmaları bilerlär.

*

Genial Emineskunun şiirleri
Türkü gibi işidilerlär;
Ders kitabında çevirileri,
Neçinsä, sansın, gıçırdêêrlar.

*

Hepsindän taa çok çalışêr
Suultmaa dilimizdän gençleri,
Kim ders kitabına koyêr
Bıktırıcı yaratmaları.

*

Kim şindi Bucakta sud kesici,
Yaratmalara dooru paa koymaa?
Elbetki, diil aarif okuyucu;
Yok taa haliz bilgiç kritik olmaa!

*

Nicä ana-bobasız üüsüz
Zor çeker uşak evindä,
Hep ölä gagauz dilimiz –
Zaabitlerin arasında.

*

Toplantıda hepsi açıklêêrlar,
Ani çok severlär halkını,
Ana dilini sä unudêrlar,
Bilerlär sade rus dilini!

*

Bir yazıcı gösterer her kerä,
Ki beenmeer dilini halkında;
Rus patriodu olarak, üzerä
Yazêr o sade rus dilindä.

*

Zaabit görevindä olarak,
Rus dilindä islää lafeder,
Ama salt yapraa bakarak,
Ana dilindä söz söleer...

*

Sade birkaç kısa annatma,
Tıparlanmış geçmiş üzyılda,
Etärmış avtora Bucakta,
Klasik yazar sayılmaa orda.

*

Kim Eseninın birkaç şiirini
Okumuş sade üstün-körü,
Bulmuş sora bizdä birisini,
Ki o uurda dizer sözleri.

*

Olêr kitap çıksın çok paraylan,
Türlü-türlü fotolar sayfalarda,
Ama özü diil o uurda paalan –
Siirek yararlı fikir sıralarda.

*

Kukunun hem horozun üünmekleri
Kökleşer yazarların bir payında,
Dayma metederlär biri-birini,
Anılsınnar deyni kendi halkında.

*

Kötü, fena aazlı erifi
Zihirli yılan dalamış;
Hiç duymamış erif zihiri,
Yılan sa hemen gebermiş.

*

Kötü laflar gagauz sözlüündä
Yapmêêrlar onur avtorlara,
Sölenmeer onnar ii aylelerdä,
Düşmeer girsinnär kitaplara!

*

Kıskanç adam sormuş karısına:
– Neçin oolumuz benzämeer bana?
– Kıskanma beni, – demiş karısı –
Oolumuz olä, nicä bobası!

*

Yaşta adam genç kariylan
Uymêêrlar biri-birinnän,
Adam yaşêêr ilaçlarlan,
Karı sevişer aalemnän.

*

Bir gün Eva demiş Adama:
 – Çünkü sade bizis Edem'dä,
 Ol sän, Adam, hem koca bana,
 Hem şefkli sevgili burada!

*

Sıradan görevdä bir kişi
 Az becerärmış iştä borçunu,
 Ama önetmektä baş şefi,
 Baaşışlan küçük şef yapmış onu.

*

Açan baş öncü çaarêr onu,
 İilder önündä kafasını;
 Hazır yalamaa kaba elini,
 Orda bir şef yapsın onu deyni...

*

Parlamenttä deputat olarak,
 Taa çok aşırıda bulunêr;
 Orada hep alatlan, kaçarak,
 Sade tükännarı dolaşêr.

*

Parlamenttä deputatlar –
 Soşialistlär, demokratlar,
 Aykırı onnar sansın orada,
 Alış-veriştä sä birerdä...

*

Bolşevik oolu olarak bir kişi,
Kalmadıydı ekmeksiz aaçlıkta,
Onuştan çıktıydı bana üfkesi,
Ki aaçlı göstermişim kitapta.

*

Taa kolay bütün dünneyi sevmää,
Nekadar zorluk çekän insannarı;
Taa kolay dayma kliseyâ gezmää,
Nekadar acımaa aaç ihtârları!

*

Kim bir amazçıydı KGB'dâ,
Şindi protoierey klisedâ;
Kim gülmää alardı popazları,
Şindi kendi çalêr psalmları!

*

Evropada en fukaara devlettä
Çok arsız varlı eriflär yaşêr.
Yazık, ki onnar bulunêr kuvettâ,
Gençlär sä aşırıda iş aarêr.

*

Evropa Birliin devletlerindän
Moldovaya buncak yardım gelir,
Ama insannarın çoyu burdan
Onnara diil etär hatır güder.

İÇİNDEKİLÄR

ANA TARAFIM, SOYDAŞLARIM	5
1.Vatan.....	6
2.Gagauz Eri	7
3.Canım baalı Bucaklan	9
4.Ana dilim-oguz dili	10
5.Gagauz dili.....	12
6.Ana dili	14
7.Eskidän ana dilimiz.....	16
8.Ana dilsiz halk	17
9.Çeşmäküü	18
10.İ gecelär.....	20
11.Can sıcaklınnan	22
12.Severim sizi	23
13.Sevdim	25
14. Bucakta duuma ayläm	27
15.Hristiyan dini.....	29
16.Oda Mihail Çakirä	31
17.Dua.....	33
18.Karılar.....	35
19.Yaşasın analar	37
20.Gagauzkalar	38
21.Gagauz küüleri	39
22.Kısmetli ayledä.....	41

23.Bän hem sän	43
24.Yaz gecesi Bucakta	45
25.Bulutsuz gecelär	47
26.Gecä göldä	48
27.Gecä usluluu	49
28.Açan	50
29.Sabaa.....	51
30.Çin sabaalen.....	52
31.Meşä	53
32.Anmaklar	54
33.Darsıklık.....	55
34.Anıt.....	56
SEVGİ-DİVEÇ DUYGU	57
35.Geler mi aklına?	58
36.Özledim	60
37.Diri şufa gibiydin	62
38.Suunmäz sevgi	64
39.Bir yıldız.....	66
40. Olsa nasıl	67
41.Neçin yärim gelmedin?	68
42.Seçtiydim çoktan.....	70
43.Bir kız çıktıydı önümä	72
44.Açan turnalar öter.....	73
45.Adsız hanıma.....	75

46.Duygu	76
47.Derin duygu	77
48.Hastalandım özlemektän	79
49.Geç sevda	80
50.Sevgi duygusu	81
51.Olêr ölä	82
52.İlk sevgim	83
53.Ayın oraa gülümseer	85
54.Gençlik	86
55.Kız hem çiçek	87
56.Kismetsiz sevgi	88
VAKIT GEÇER, VAKIT GELER	99
57.Vakit geçer, vakit gelir	100
58.Ölä kurulu dünnä	102
59.On iki ay	103
60.Babu Marta	106
61.İlkyaz	107
62.İlkyaz geldi çiçeklärlän	109
63.İlkyaz küüdä	111
64.İlkyaz Bucakta	113
65.Orak	115
66.Orak ayı	116
67.Yaz zamanı	117
68.Yaz gecesi küüdä	118

69.Sıcak havada	119
70.Sakırğa.....	120
71.Gecä	121
72.Yaz gecesi.....	122
73.Sabaa Yıldızı	123
74.Güneş gitti kauşmaa	124
75.Yaamur yaadı	125
76.Göl boyunda.....	127
77.Kırlangaç	128
78.Güz	130
79.Yaprak dökümü	131
80.Yaamurlu güz	132
81.Güz gecesindä	134
82.Güz bitkisi.....	136
83.Çıvgın	137
84.Kışa kaarşı	138
85.Poyrazdan kış geler	140
86.Kış.....	142
87.Kış küüdä.....	143
88.Kaarlı kış	145
89.Kış geçesi.....	146
90.Saurgun	147
KAYIP OLAN ZAMANNARDA	149
91.Zamanın sesleri	150

92.Allahtan izin	162
93.Kayıp olan anmalarda	163
94.Maavi Planetada	164
95.Pelivan Todur	166
96.Betvalı vakıtlar	168
97.Klisa	169
98.Betvalı vakıtlar.....	171
İNSANIN ECELİ	173
99.Şanı olsun gagauzluk.....	174
100.Toprak.....	175
101.İnsannar	176
102.İnsannarın eceli.....	178
103.Ecel.....	179
104.Albom.....	181
105.Çiçeklär dä silkinärdi	182
106.Kukumäü çirkin baarardı.....	184
107.Saksan	185
108.Hasretli anmaklar.....	187
109.Ayırılmak	188
110.Bekledim	189
111.Pudralanmış zülüf	190
112.Nasaat	191
113.Yaşamanın kuralları	192
114.Bir ihtärın ispiyadası.....	194

115.Havez	196
116.Kavak aacı	198
117.Saygılıydım gençliğimde	199
118.Yalnızlık	200
119.Bir çırtma aalêêr bayırda	203
120. Dalgalı Kara denizdä.....	205
121.Benim inanım	208
122.Yaslı ihtârlar	209
123.Unutulmuş mezarlar	211
124.Tabiatın zakonu.....	213
125.Stavroz	214
126.Fenalık.....	215
127.Mezarlık	216
128.Ayaz saurgunnan	218
129.Açan sıram gelecek.....	219
PAMFLETLÄR, FABULALAR	221
130.Zaabitlik kuvedi.....	222
131.Eni vakıtlar	224
132.İilenmäk	226
133.Restoranda.....	228
134.Varlılar şenneneer	229
135.Arsız yavklu	231
136.Adsız kadına	233
137.Oynaş	234

138.Namuz.....	237
139.Girgin hem korkak.....	239
140.Zehir	240
141.İri kannı yaşlar gibi	241
142.İki köpek.....	242
143.Öküz hem inek	244
144.Papagallar	245
145.Aslan	246
146.Tavşam hem tilki.....	247
147.Kuan hem sinek.....	248
148.Turna serendä.....	249
149.Yılan hem kurbaa	250
150.EPİGRAMALAR	251

VLAD-DEMİR KARAGANÇU

